DIRECTIVELE CONGRESULUI AL XI-LEA

al

PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

cu privire la

PLANUL CINCINAL 1976—1980 ŞI LINIILE DIRECTOARE ALE DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE A ROMÂNIEI PENTRU PERIOADA 1981—1990

DIRECTIVELE
CONGRESULUI AL XI-LEA
al
PARTIDULUI
COMUNIST ROMÂN
cu privire la
PLANUL CINCINAL 1976—1980
ŞI LINIILE DIRECTOARE
ALE DEZVOLTĂRII
ECONOMICO-SOCIALE
A ROMÂNIEI
PENTRU PERIOADA
1981—1990

EDITURA POLITICĂ, BUCUREŞTI — 1974

Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român stabileşte direcţiile fundamentale ale dezvoltării viitoare a societăţii româneşti pe calea socialismului şi comunismului, pornind de la marile succese obţinute de poporul român în edificarea noii orînduiri, în înfăptuirea directivelor Congresului al X-lea al partidului.

În dezvoltarea socialistă a României, Congresul al X-lea a deschis o etapă istorică nouă — etapa făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate. Îndeplinirea şi depăşirea an de an a directivelor Congresului şi a hotărîrilor Conferinţei Naţionale din 1972 demonstrează caracterul lor realist şi mobilizator, faptul că ele exprimă legităţile generale ale evoluţiei sociale şi principiile edificării noii orînduiri, cerinţele fundamentale ale dezvoltării multilaterale a ţării, interesele şi aspiraţiile vitale ale clasei muncitoare, ţărănimii, intelectualităţii, ale întregului popor.

În decursul realizării planului cincinal au fost descoperite noi rezerve şi posibilităţi de accelerare a dezvoltării economice a ţării, ceea ce a permis majorarea prevederilor iniţiale ale planului la un şir de indicatori fundamentali.

În cadrul activităţii însufleţite pentru îndeplinirea

obiectivelor Congresului al X-lea a apărut și s-a dezvoltat din mijlocul oamenilor muncii mișcarea largă, de masă, pentru îndeplinirea cincinalului înainte de termen — expresie vie a creșterii conștiinței socialiste a celor ce muncesc. Colectivele de muncă din întreprinderi, centrale, ministere, județe și-au asumat angajamente concrete și ferme de realizare înainte de termen a planului cincinal. Rezultatele obținute pînă în prezent de către numeroase colective fruntașe în realizarea și depășirea sarcinilor de plan, în îndeplinirea angajamentelor asumate demonstrează că există posibilități reale ca acest important obiectiv național să-și găsească înfăptuirea.

Ca rezultat al muncii pline de avînt a muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor s-a realizat un ritm de creștere a industriei superior prevederilor inițiale ale planului ; pe această bază se poate prelimina că **directivele Congresului al X-lea privind producția industrială globală vor fi îndeplinite în patru ani și jumătate.** Aceasta permite ca și **realizările în domeniul creșterii veniturilor populației să fie superioare prevederilor stabilite prin directive.**

Tabloul rezultatelor obținute în acești ani și preliminate pe întregul cincinal se înfățișează astfel : *(vezi pag. 7)*.

Realizările obținute pînă acum, rezultatele preliminate pe întregul cincinal demonstrează cu claritate **justețea politicii economice a Partidului Comunist Român.**

Se estimează că **industria** va înregistra în actualul cincinal o creștere medie anuală de 14 la sută, depășindu-se prevederile cincinalului la majoritatea produselor principale ale economiei ; la unele dintre ele, nivelurile planificate pentru sfîrșitul perioadei sînt atinse încă în cursul anului 1974.

Realizări importante s-au obținut și în **agricultură.** Se îndeplinesc prevederile programelor naționale de irigații și îmbunătățiri funciare, de dezvoltare a zootehniei, s-au extins mecanizarea și chimizarea producției agricole. Se

	Directivele Congresului al X-lea	Prevederi plan cincinal pentru 5 ani	Realizări preliminate pe 4 ani	Realizări preliminate pe 5 ani
1. Produsul social — ritm mediu anual de creștere, în %	—	10,1	10,4	11,5
2. Venitul național — ritm mediu anual de creștere, în %	7,7— 8,5	11—12	11,5	12,6
3. Producția globală industrială — ritm mediu anual de creștere, în %.	8,5— 9,5	11—12	13,3	14,0
4. Producția globală agricolă — creșterea mediei anuale față de media pe anii 1966—1970, în %.	28 — 31	36—49	23,6	31,8
5. Investițiile totale în economia națională — miliarde lei	—	540	410	555
6. Volumul comerțului exterior — creștere față de 1970, în % (în prețuri constante)	—	61—72	78	98
a) exportul — creștere față de 1970, în %	—	89	80	103
b) importul — creștere față de 1970, în %	—	53	67	86
7. Productivitatea muncii în industria socialistă — creștere față de 1970, în %	37 — 40	42	29,7	43,0
8. Creșterea numărului de personal în economia națională — mii persoane	400 —500	1 000	920	1 300
9. Volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul — ritm mediu anual de creștere, în %	5,4— 6,2	7— 8	8,5	8,5
10. Retribuția reală — creștere față de 1970, în %	16 — 20	20	12	23
11. Veniturile reale ale țărănimii provenite din producția agricolă — creștere față de 1971, în %	15 — 20	22—30	18	35

preliminā creşterea producţiei agricole medii pe ansamblul cincinalului cu 31,8 la sută faţă de perioada 1966—1970, rezultatele obţinute în aceşti ani permiţînd satisfacerea în condiţii tot mai bune a nevoilor populaţiei şi cerinţelor industriei, precum şi crearea de disponibilităţi pentru export.

Pe baza obiectivelor Congresului al X-lea se înfăptuieşte un amplu **program de investiţii** în vederea dezvoltării continue a tuturor ramurilor producţiei materiale, creşterii potenţialului economic al ţării. Pe întregul cincinal se preliminā un volum de investiţii de 555 miliarde lei, ceea ce echivalează cu investiţiile realizate în 11 ani anteriori. Se prevede ca în anii cincinalului să intre în funcţiune peste 2 300 capacităţi noi de producţie, obiective industriale şi agrozootehnice, concomitent cu modernizarea şi reutilarea a numeroase întreprinderi şi secţii din toate ramurile economiei. În acelaşi timp, se extinde baza materială a activităţii ştiinţifice, a învăţămîntului, ocrotirii sănătăţii şi celorlalte sectoare social-culturale.

Prin **îmbunătăţirea repartiţiei forţelor de producţie pe teritoriul ţării** au continuat să se dezvolte în ritmuri înalte judeţele cu o industrie mai puţin dezvoltată. În 1975, numărul judeţelor care vor realiza o producţie industrială de peste 10 miliarde lei se va ridica la 21 — faţă de 9 judeţe în 1970.

În elaborarea şi înfăptuirea politicii economice, partidul a acordat în mod constant o atenţie centrală **sporirii eficienţei economice.** În anii cincinalului cheltuielile de producţie se vor reduce cu 9,6 la sută faţă de 1970, iar productivitatea muncii în industrie va creşte cu 43 la sută faţă de acelaşi an.

O expresie concludentă a creşterii eficienţei este sporirea mai accentuată a **venitului naţional** faţă de produsul social. Venitul naţional va depăşi în 1975 cu 81 la sută nivelul din 1970.

Se poate aprecia că rezultatele obţinute în anii de după Congresul al X-lea şi preliminările pe ansamblul cincinalului confirmă pe deplin justeţea orientării partidului nostru de repartizare a venitului naţional în scopul dezvoltării accelerate a ţării şi îmbunătăţirii condiţiilor de trai ale poporului. În anii cincinalului va spori cu 1 300 000 numărul personalului care lucrează în economia naţională.

În anii 1971—1973 s-a realizat majorarea generală a retribuţiilor, o creştere mai accentuată înregistrînd retribuţiile mici. Ca urmare a aplicării măsurilor primei etape de majorare, retribuţia minimă pe economie s-a ridicat în 1972 la 1 000 lei, faţă de 800 cît era la începutul cincinalului. Pe baza înfăptuirii, începînd de la 1 august 1974, a măsurilor celei de-a doua etape de majorare generală a retribuţiei tuturor categoriilor de oameni ai muncii, retribuţia minimă lunară se ridică la 1 346 lei pentru muncitorii calificaţi şi la 1 140 lei pentru muncitorii necalificaţi. A fost, de asemenea, majorată retribuţia pentru primul an de activitate a inginerilor, tehnicienilor, învăţătorilor şi a altor categorii de absolvenţi. De asemenea, au fost majorate cu aproximativ 12,2 la sută soldele ofiţerilor, maiştrilor militari şi subofiţerilor din cadrul Ministerului Apărării Naţionale şi cu 12,9 la sută ale cadrelor din Ministerul de Interne.

Ca urmare a tuturor acestor măsuri, retribuţia reală va creşte pe întregul cincinal cu 23 la sută, faţă de 20 la sută cît s-a prevăzut prin planul cincinal.

Au sporit an de an veniturile ţărănimii. Prin măsurile adoptate recent s-au majorat veniturile minime garantate ale membrilor cooperatori. Se preliminā că pînă la finele cincinalului veniturile băneşti şi în natură ale familiilor de ţărani, obţinute din munca în cooperativele agricole şi gospodăriile personale, vor înregistra, pe o persoană activă, o creştere de aproximativ 35 la sută faţă de 1971, depăşindu-se şi în acest domeniu prevederile iniţiale.

În aceşti ani s-au mărit alocaţiile pentru copii cu 36 la sută. Au fost majorate, în această perioadă, cu 19 la sută pensiile de asigurări sociale. Totodată, cuantumul burselor pentru studenţi — majorate în 1970 — a fost sporit cu încă 72—75 lei lunar.

Pe baza tuturor acestor măsuri se prevede ca veniturile reale totale ale populaţiei să fie în 1975 cu circa 50 la sută mai mari decît în 1970.

S-au îmbunătăţit condiţiile de locuit ale populaţiei ; în cursul cincinalului se prelimină darea în folosinţă a 512 000 apartamente din fondurile şi cu sprijinul statului. A fost extinsă şi modernizată în continuare baza materială a învăţămîntului, a culturii şi artei, în vederea creşterii gradului de instruire şi lărgirii orizontului de cunoaştere al oamenilor muncii. O remarcabilă realizare este generalizarea primei trepte de liceu, începînd cu anul de învăţămînt 1974—1975. În perioada 1971—1975 vor fi date în folosinţă din fondurile statului peste 7 900 săli de clasă, 67 500 locuri în creşe, 57 900 locuri în grădiniţe de copii, peste 85 000 locuri în internate. S-au creat condiţii tot mai bune pentru asistenţa medicală ; se prevede ca pînă la sfîrşitul cincinalului să fie date în folosinţă peste 20 900 paturi în spitale.

Toate aceste realizări demonstrează că se îndeplinesc în întregime hotărîrile Congresului al X-lea privind ridicarea nivelului de trai, material şi spiritual, al poporului, relevă preocuparea constantă a partidului şi statului pentru a asigura bunăstarea întregii naţiuni. **Succesele obţinute în îndeplinirea înainte de termen a sarcinilor de dezvoltare a economiei naţionale asigură realizarea şi chiar depăşirea prevederilor înscrise în cincinal cu privire la sporirea veniturilor oamenilor muncii, la ridicarea generală a nivelului de viaţă şi civilizaţie al întregului popor.**

Analiza îndeplinirii sarcinilor cincinalului evidenţiază că rezultatele obţinute în dezvoltarea economico-socială a

ţării ar fi putut fi şi mai mari dacă nu s-ar fi manifestat anumite lipsuri şi neajunsuri în activitatea unor întreprinderi din industrie şi agricultură, îndeosebi în ce priveşte realizarea planului în unităţi fizice şi în sortimentele planificate, îndeplinirea sarcinilor privind creşterea productivităţii muncii şi reducerea cheltuielilor de producţie, ridicarea calităţii produselor. Se impune ca în intervalul de timp pînă la sfîrşitul cincinalului să fie lichidate cu hotărîre neajunsurile, să se asigure perfecţionarea întregii activităţi productive, astfel încît bilanţul final al planului cincinal 1971—1975 să consemneze rezultate superioare în acest domeniu.

În anii de la Congresul al X-lea dezvoltarea economică intensă pe baza industrializării socialiste a creat condiţii pentru participarea tot mai eficientă a României la **circuitul economic mondial** ; totodată, relaţiile economice externe, cooperarea cu alte state reprezintă un factor de seamă al progresului economic al ţării. În perioada 1971—1975 ritmul mediu anual de creştere a comerţului exterior se prelimină a fi de aproape 15 la sută, superior ritmului de creştere a produsului social şi a producţiei industriale.

S-a adîncit şi se adînceşte cooperarea cu ţările membre ale C.A.E.R., precum şi cu celelalte ţări socialiste ; totodată, în aceşti ani s-au deschis căi largi pentru dezvoltarea amplă, pe baze stabile, a relaţiilor economice cu ţările care au păşit pe calea dezvoltării independente ; s-au promovat larg relaţiile de colaborare cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

În concordanţă cu orientările fundamentale ale întregii politici externe, la baza legăturilor economice internaţionale ale României sînt aşezate principiile respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc. O contribuţie de deosebită însemnătate la

afirmarea acestor principii, la extinderea legăturilor internaţionale ale României, la cauza conlucrării prieteneşti între naţiuni a adus activitatea desfăşurată în acest sens de conducerea partidului şi statului, de secretarul general al partidului, preşedintele republicii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Vizitele în diferite ţări, contactele politice, încheierea unui număr însemnat de tratate, acorduri, înţelegeri şi convenţii au dus la extinderea raporturilor de colaborare cu cea mai mare parte a statelor lumii, au asigurat acestor raporturi baze stabile — ceea ce serveşte atît intereselor construcţiei socialiste, progresului economico-social al ţării noastre, cît şi cauzei destinderii şi înţelegerii, a păcii în întreaga lume.

În aceşti ani, pe baza programului stabilit de Congresul al X-lea şi Conferinţa Naţională a partidului din 1972, a fost adoptat un complex unitar de măsuri privind **îmbunătăţirea continuă a organizării societăţii noastre, perfecţionarea conducerii economiei, a tuturor sectoarelor vieţii sociale.**

În procesul de adîncire a democraţiei economice s-a lărgit participarea oamenilor muncii la elaborarea şi dezbaterea sarcinilor de plan, la conducerea întreprinderilor, a fost creat un larg cadru organizatoric de manifestare a iniţiativei oamenilor muncii.

Rezultatele obţinute în îndeplinirea directivelor Congresului al X-lea, în dezvoltarea economico-socială a ţării sînt indisolubil legate de **întărirea rolului conducător al partidului.** Sporindu-şi competenţa, organizaţiile de partid acţionează în tot mai mare măsură ca factori de conducere politică, de generalizare a experienţelor înaintate, de mobilizare şi organizare a oamenilor muncii, de unire a forţelor şi energiilor acestora pentru realizarea sarcinilor progresului economico-social. Întărirea continuă a rolului conducător al partidului, perfecţionarea activităţii

organizaţiilor de partid, creşterea combativităţii lor faţă de lipsuri şi neajunsuri, amplificarea muncii organizatorice şi politico-educative a acestora reprezintă o chezăşie a succeselor în făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

Bilanţul perioadei de la Congresul al X-lea al partidului oferă tuturor oamenilor muncii satisfacţia unor ani de activitate rodnică, de mari succese în înflorirea patriei, sporeşte convingerea că stă în puterea întregului popor, strîns unit în jurul partidului, să accelereze dezvoltarea economico-socială a României, să înfăptuiască sarcinile edificării societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

I

OBIECTIVELE ŞI SARCINILE DE BAZĂ ALE DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE ÎN CINCINALUL 1976—1980

În concordanţă cu obiectivul fundamental formulat de programul partidului — făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintarea României spre comunism — planul cincinal pe 1976—1980, care reprezintă al doilea cincinal al acestei etape strategice, va asigura în continuare o dezvoltare impetuoasă a bazei tehnico-materiale a societăţii. Nivelul la care a ajuns economia noastră şi realizarea în continuare a unor ritmuri înalte de creştere vor permite obţinerea unor sporuri anuale ale producţiei pe locuitor — la principalele produse — în general asemănătoare sau chiar mai mari decît ale ţărilor avansate economic, ceea ce va accelera procesul de reducere şi lichidare a decalajelor faţă de acestea. Industria îşi va accentua poziţia conducătoare în economie, avînd o pondere determinantă în crearea venitului naţional, în înfăptuirea reproducţiei lărgite, în dezvoltarea comerţului exterior şi a cooperării economice internaţionale a României. Ca rezultat al procesului de industrializare, precum şi al modernizării şi dezvoltării intensive a agriculturii, populaţia ocupată în industrie o va depăşi pe cea ocupată în producţia agricolă. Cincinalul 1976—1980 va marca îmbunătăţirea radicală a repartiţiei teritoriale a forţelor de producţie, asigurarea preponderenţei industriei în toate judeţele ţării. Factorul primordial al creşterii producţiei în toate ramurile va fi ridicarea productivităţii muncii sociale pe baza aplicării largi în economie a cuceririlor ştiinţei şi tehnologiei moderne; nivelul de productivitate ce se va atinge în cincinal va permite trecerea la reducerea săptămînii de lucru. Dezvoltarea economiei naţionale va impune şi în acelaşi timp va stimula participarea mai intensă a României la schimburile economice internaţionale şi la diviziunea mondială a muncii; în cincinalul 1976—1980, exporturile româneşti vor ajunge să depăşească o treime din valoarea venitului naţional. Amploarea dezvoltării noastre economice şi sporirea substanţială a eficienţei în toate sectoarele vor avea drept corolar realizarea în cincinalul 1976—1980 a unui înalt ritm de creştere a cuantumului fondului de consum, creîndu-se condiţii superioare de viaţă materială şi spirituală pentru întregul popor — ţelul suprem al politicii partidului.

Obiectivele şi sarcinile de bază ale dezvoltării economico-sociale a ţării, în perioada 1976—1980, îşi găsesc reflectarea sintetică în următorii indicatori:

— în procente —

	Anul 1980 faţă de 1975	Ritm mediu anual în 1976—1980
Produsul social	147 —154	8 — 9
Venitul naţional	154 —161	9 —10
Producţia globală industrială	154 —161	9 —10
Producţia globală agricolă (medie anuală pe perioada de 5 ani)	125 —134	4,6— 6,0
Repartizarea venitului naţional (medie pe cincinal; în procente faţă de total venit naţional) pentru:		
— fondul de consum	66 — 67	—
— fondul naţional de dezvoltare economico-socială	33 — 34	—

— în procente —

	Anul 1980 față de 1975	Ritm mediu anual în 1976—1980
Investițiile totale în economie (pe perioada de 5 ani)	165 —172	10,5—11,4
Volumul comerțului exterior (pe perioada de 5 ani)	172 —180	11,5—12,5
Numărul de personal	116 —119	3 — 3,5
Productivitatea muncii (în condițiile duratei actuale a săptămînii de lucru) :		
— în industrie	138 —142	6,7—7,2
— în construcții-montaj	150 —156	8,4—9,4
— în transporturi feroviare	120 —126	3,7—4,8
Reducerea cheltuielilor la 1 000 lei producție-marfă în industria republicană	6,5— 7,0	—
Veniturile totale reale ale populației	135 —137	6,2— 6,5
Fondul de retribuire	151 —155	8,6— 9,2
Retribuția reală	118 —120	3,4— 3,7
Veniturile reale ale țărănimii provenite din munca în C.A.P. și gospodăriile personale, pe o persoană activă	120 —125	3,7— 4,0
Volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul	140 —145	7,0— 7,7

INDUSTRIA

În conformitate cu orientările de bază stabilite pentru perioada 1976—1980, un ritm mai rapid de creștere vor înregistra ramurile menite să asigure valorificarea superioară a resurselor materiale — construcțiile de mașini și chimia — care, în 1980, vor însuma aproape jumătate din producția industrială a țării. Astfel, pentru principalele produse se prevăd următoarele niveluri :

	Unitatea de măsură	Niveluri în 1980	Anul 1980 față de 1975 (în procente)
Energie electrică	mld. kWh	75 — 80	133—142
Cărbune net	mil. tone	circa 56	188
Țiței extras	mil. tone	15,5	106
Gaz metan extras	mld. mc	26,8	100
Oțel	mil. tone	17 — 18	168—178
Aluminiu primar și aliaje de aluminiu	mii tone	250 — 260	125—130
Motoare electrice	mii MW	12 — 14	193—225
Mijloace de automatizare și ale tehnicii de calcul	mld. lei	11,5— 13,0	266—301
Mașini-unelte pentru așchierea metalelor	mld. lei	7,8— 8,5	236—258
din care :			
— mașini orizontale de alezat și frezat	buc.	550 — 600	157—171
— mașini de rectificat	buc.	2 000 —2 300	137—158
— strunguri revolver și automate	buc.	1 700 —1 800	227—240
Mașini și utilaje tehnologice pentru industrie	mii tone	750 — 800	177—189
Tractoare	mii buc.	60 — 65	120—130
Autocamioane, autotractoare și autobasculante	mii buc.	50 — 55	143—157
Autoturisme de oraș	mii buc.	150 — 170	283—321
Autoturisme de teren	mii buc.	20 — 25	120—150
Autoutilitare	mii buc.	25 — 30	164—197
Locomotive electrice și Diesel pentru linii magistrale	buc.	330 — 340	101—104
Nave maritime	mii tdw	900 —1 000	278—309
Nave fluviale	buc.	50 — 52	294—306
Îngrășăminte chimice (100% substanță activă)	mii tone	3 300 —3 500	168—178
Produse macromoleculare de bază	mii tone	1 000 —1 100	212—233
Cauciuc sintetic	mii tone	280 — 300	249—267

	Unitatea de măsură	Niveluri în 1980	Anul 1980 față de 1975 (în procente)
Fibre și fire artificiale și sintetice	mii tone	310 — 330	181—193
Anvelope	mii buc.	7 500 —8 200	179—196
Ciment	mil. tone	19 — 20	140—148
Plăci din particule aglomerate și fibrolemnoase	mii tone	1 200 —1 300	126—137
Mobilier din lemn	mld. lei	12 — 13	120—130
din care:			
— mobilier pentru locuințe	mii garnituri convenționale	2 200 —2 500	115—130
— bucătării	,,	350 — 400	130—150
Celuloză și semiceluloză	mii tone	800 — 900	124—140
Hîrtie, cartoane și mucavale	mii tone	900 —1 000	127—141
Receptoare pentru radiodifuziune	mii buc.	950 —1 000	108—114
Receptoare pentru televiziune	mii buc.	700 — 750	137—138
Mașini și aparate electrice de uz casnic	mld. lei	2,4— 2,6	164—177
Țesături	mil. mp	1 400 —1 500	138—147
Produse tricotate	mld. lei	13,5— 14,0	158—164
din care:			
— tricotaje	mil. buc.	335 — 350	133—139
— ciorapi	mil. per.	228 — 238	137—143
Confecții textile	mld. lei	37 — 40	141—152
Încălțăminte	mil. per.	135 — 140	134—139
Carne	mii tone	1 200 —1 300	146—153
Ulei comestibil	mii tone	540 — 570	177—188
Zahăr	mii tone	1 000	180
Conserve de legume, fructe și pastă de roșii	mii tone	550 — 600	128—140

Realizarea acestor prevederi va accentua procesul de modernizare a structurii industriei, de valorificare superioară a resurselor naturale și utilizare eficientă a potențialului de muncă al țării, va contribui la introducerea largă a progresului tehnic în toate ramurile economiei naționale. Dezvoltarea industriei va reprezenta și în viitorul cincinal factorul hotărîtor al avîntului tuturor forțelor de producție, al progresului economico-social al țării, exercitînd o puternică influență pozitivă asupra tuturor compartimentelor vieții sociale.

1. Corespunzător nevoilor dezvoltării economiei naționale și ținînd seama de problemele generale care se pun pe plan mondial în domeniul materiilor prime și energiei, cincinalul 1976—1980 va acorda o atenție deosebită lărgirii bazei proprii de materii prime minerale și resurse energetice, **valorificării rezervelor minerale existente inclusiv a celor cu un conținut util mai sărac** și aplicării unei politici de folosire rațională a materiilor prime, combustibililor și energiei.

În vederea identificării de noi rezerve se vor intensifica lucrările de prospecțiune și explorare geologică în toate zonele țării.

Lucrările geologice vor fi orientate cu precădere spre creșterea rezervelor de **resurse energetice.** Se va extinde forajul de mare adîncime pentru țiței și gaze și vor începe lucrările de foraj pe platforma continentală a Mării Negre; vor fi continuate lucrările de cercetare pentru descoperirea de noi rezerve de cărbune și studierea mai amănunțită a condițiilor de exploatare a zăcămintelor de huilă și lignit din Valea Jiului și din Oltenia.

Se vor perfecționa metodele de exploatare a țițeiului și gazului metan, în scopul creșterii randamentului sondelor și recuperării rezervelor de țiței din zăcămînt.

La **minereuri neferoase** cercetările geologice vor fi

orientate spre identificarea de noi rezerve de minereuri cuprifere și complexe.

Vor fi realizate lucrări pentru punerea în valoare a zăcămintelor de **minereuri de fier** cu conținut scăzut în metal, precum și pentru sporirea rezervelor de **substanțe minerale utile nemetalifere**, îndeosebi a celor de calitate superioară.

În **producția de cărbune** ponderea lignitului va reprezenta circa 82 la sută față de 73 la sută în 1975. Dezvoltarea producției de lignit se va realiza în principal prin punerea în funcțiune a noi cariere în Oltenia. Va crește, de asemenea, producția de huilă, în special pentru cocs. În cincinalul 1976—1980 se va pune în exploatare zăcămîntul de șisturi bituminoase de la Anina, stabilindu-se concomitent tehnologiile de valorificare complexă și eficientă a acestora.

În **industria extractivă a minereurilor nemetalifere** se va dezvolta, în continuare, producția de caolin, grafit, cretă, bentonită, feldspat, diatomită, nisipuri necesare în industrie și construcții și alte substanțe ; se va organiza producția de sulf tehnic prin valorificarea rezervelor din Munții Călimani, producția de disten pentru industria materialelor refractare. Vor fi întreprinse cercetări pentru organizarea producției de potasiu.

2. În creșterea **producției de energie electrică** se va asigura ca la nivelul anului 1980, circa 44 la sută din producția de energie electrică să se obțină pe bază de cărbuni.

Întregul spor de energie electrică în următorul cincinal se va realiza prin dezvoltarea centralelor hidroelectrice și a centralelor termoelectrice bazate pe cărbuni energetici din țară.

În perioada 1976—1980 se prevede punerea în funcțiune a unei puteri de 5 400—5 740 MW, din care circa 1 700 MW în centrale hidroelectrice și circa 3 200 MW în

termocentralele pe bază de cărbuni cu agregate de mare putere.

Se va acționa în continuare cu fermitate în vederea folosirii raționale a surselor de energie primară și a energiei electrice. În același timp, se va intensifica activitatea îndreptată spre utilizarea de noi surse energetice, se va trece la realizarea programului de dezvoltare a energiei nucleare.

3. În **industria metalurgiei feroase** se vor asigura dezvoltarea unităților existente și punerea în funcțiune a noi capacități.

În viitorul cincinal va începe construirea centrului siderurgic de la Călărași. Producția de oțel va urmări realizarea unei structuri sortimentale corespunzătoare nevoilor economiei și îndeosebi ale construcțiilor de mașini ; în acest sens, se va pune accent pe mărcile superioare, ponderea oțelurilor aliate și înalt aliate urmînd să reprezinte în 1980 peste 13 la sută, iar cea a oțelurilor carbon de calitate și slab aliate — circa 52 la sută din producția totală de oțel.

Producția de **laminate finite** va spori de 1,6—1,8 ori, fiind orientată cu precădere spre sortimente valoroase cu grad ridicat de prelucrare : table și benzi laminate la rece, table zincate, cositorite, table inoxidabile și electrotehnice de înaltă calitate, țevi inoxidabile.

În producția siderurgică se vor însuși noi tehnologii și se vor extinde tehnologiile superioare utilizate în prezent ; reducerea directă a minereurilor, turnarea continuă a oțelului, folosirea oxigenului la elaborarea fontei și oțelului vor trebui să asigure micșorarea consumului de cocs la fabricația fontei și a consumului de metal în producția de laminate. Prin îmbunătățirea structurii producției și extinderea procedeelor avansate va crește gradul de valorificare a metalului, astfel încît în 1980 valoarea laminatelor

obținute dintr-o tonă de oțel lingou va fi cu circa 10 la sută mai mare față de 1975.

4. În **industria metalurgiei neferoase** producția va crește de 1,3—1,6 ori în principal pe seama sporirii producției de aluminiu și a producției de cupru de convertizor.

În vederea creșterii producției de aluminiu se vor extinde capacitățile de alumină de la Oradea și Tulcea prin valorificarea bauxitei silicioase de la Ohaba-Ponor și se vor realiza capacități de electroliză de 50 mii tone/an. Se vor întreprinde cercetările necesare privind producerea aluminiului din argilă și din alte substanțe.

Dezvoltarea producției de cupru, plumb, zinc se va baza în cea mai mare parte pe prelucrarea concentratelor din producția internă, pe valorificarea în proporție sporită a deșeurilor din aceste metale, precum și pe prelucrarea unor concentrate din import — asigurate în principal prin acțiuni de cooperare cu alte țări.

Se vor dezvolta sectoarele de prelucrare a metalelor și aliajelor neferoase în produse presate, etirate și laminate ; va fi extinsă producția metalelor rare, prin valorificarea subproduselor metalurgiei neferoase, astfel ca să se asigure sporirea producției de cadmiu, seleniu, bismut și alte metale. Va fi organizată producția de titan și de zirconiu metalic, precum și prelucrarea în concentrate a minereurilor de uraniu. Se vor realiza capacități de producție pentru metale extrapure și aliaje speciale, în vederea satisfacerii necesităților industriei electronice.

5. **Industria constructoare de mașini**, ramură de importanță covîrșitoare a programului de industrializare socialistă, se va dezvolta într-un ritm mediu anual de 11,5—12,5 la sută, ponderea sa în totalul producției industriale ajungînd în 1980 la circa 34 la sută. Se va urmări sporirea aportului acestei ramuri la înzestrarea economiei naționale cu tehnică modernă și la extinderea schimburilor internaționale prin acțiuni de specializare și cooperare în producție. Se vor construi noi obiective dotate cu tehnică superioară, acordîndu-se, în același timp, toată atenția utilizării intensive a actualelor capacități și suprafețe de producție.

Industria construcțiilor de mașini va fi orientată în principal spre realizarea unor produse de înalt nivel tehnic — utilaje complexe, mașini și instalații de mare capacitate pentru industrie, agricultură, transporturi și alte ramuri. Vor fi promovate tehnologii moderne de prelucrare a metalului, se va urmări reducerea gabaritelor și miniaturizarea produselor, concentrîndu-se eforturile de cercetare și proiectare pe un nomenclator de produse prioritare în vederea ridicării continue a performanțelor acestora. Creșterea nivelului tehnic al produselor și îmbunătățirea structurii de producție vor trebui să ducă la sporirea substanțială a gradului de valorificare a metalului.

Perfecționarea structurii industriei constructoare de mașini se va realiza în concordanță cu tendințele de perspectivă ale progresului științific și tehnologic pe plan mondial, asigurîndu-se dezvoltarea accentuată a subramurilor de vîrf ; industria electronică va crește de 2,2—2,5 ori, cea de mecanică fină și optică de 2,5—3,0 ori, producția de mașini-unelte pentru așchierea metalelor de 2,4—2,6 ori.

Industria electrotehnică și electronică va deține în 1980 peste 20 la sută din totalul construcțiilor de mașini, asigurîndu-se creșterea rapidă a producției de mijloace de automatizare, ale tehnicii de calcul — inclusiv echipamente periferice și de transmisie a datelor — echipamente de electronică industrială, aparatură de măsură și control, radiocomunicații profesionale, electronică medicală și aparatură științifică.

Producția de **mașini-unelte** pentru prelucrarea metalului se va dezvolta prin extinderea fabricației mașinilor-

unelte de mare capacitate și productivitate, a mașinilor-unelte specializate, a liniilor agregat. O atenție deosebită se va acorda realizării de noi tipuri de mașini-unelte, care să încorporeze aparatură electronică de comandă și reglare fabricată în țară.

Producția de **utilaje tehnologice** va fi orientată spre asigurarea echipamentelor necesare înfăptuirii programului de investiții, precum și dezvoltării acțiunilor de cooperare cu alte țări. Creșterea producției se va concentra pe anumite grupe de utilaje și instalații, ca oțelării cu convertizoare, instalații pentru turnarea continuă, rafinării de țiței, utilaje miniere, instalații petrochimice, linii de ciment, utilaje de construcții, utilaje pentru industria lemnului, industria ușoară și alimentară ; o dezvoltare mai rapidă se va realiza la producția de instalații de foraj.

Producția de **mijloace de transport** se va dezvolta cu accent deosebit pe construcția de nave mineraliere și petroliere de mare capacitate, precum și pe nave specializate, realizîndu-se totodată în țară, într-o proporție majorată, instalațiile necesare pentru echiparea navelor. În cincinalul 1976—1980 producția internă va asigura circa 90 la sută din necesarul de dotare a flotei maritime de transport a țării. Se va dezvolta, de asemenea, fabricația de aeronave. În domeniul mijloacelor de transport rutier se vor produce camioane de mare capacitate și noi tipuri de turisme cu consum redus de carburanți. În producția de material rulant pentru calea ferată se vor urmări diversificarea și extinderea fabricației locomotivelor electrice de puteri mari și a vagoanelor de călători cu confort sporit ; va începe fabricația de trenuri Diesel și trenuri electrice pentru transportul în zonele din jurul orașelor.

Prin construirea de turnătorii, de forje specializate și utilizarea mai bună a suprafețelor existente se va rezolva în mod radical problema **pieselor turnate și forjate**, asigurîndu-se cantitățile și calitățile solicitate de dezvoltarea întregii ramuri constructoare de mașini.

Se va continua acțiunea de organizare a producției centralizate a unor elemente componente ale mașinilor și utilajelor în vederea creșterii seriilor de fabricație, îmbunătățirii calității și realizării de produse pe bază de elemente și subansamble comune. Se va intensifica centralizarea producției de scule și dispozitive, precum și acțiunea de tipizare a acestora. Vor fi luate măsuri pentru dezvoltarea fabricației pieselor de schimb la nivelul necesităților și pentru organizarea „service"-ului la întreaga gamă de mașini și utilaje produse.

6. **Industria chimică** va cunoaște o puternică dezvoltare în vederea valorificării superioare a resurselor de materii prime interne și fabricării unei game largi de produse corespunzător nevoilor economiei naționale. În 1980 producția industriei chimice va fi de 1,6—1,8 ori mai mare decît în 1975.

Se va dezvolta în continuare în ritm intens **petrochimia**, asigurîndu-se prelucrarea superioară a țițeiului, gazelor și celorlalte materii prime. În cadrul petrochimiei se vor dezvolta cu precădere : producția de fire și fibre sintetice — de circa două ori, pentru a înlocui într-o măsură mai mare fibrele naturale ; producția de mase plastice — de 2,2—2,5 ori, orientată îndeosebi spre înlocuitori ai metalului, lemnului, pieilor naturale și materialelor de construcție ; producția de cauciuc sintetic de 2,5—2,7 ori, punîndu-se accent pe fabricația cauciucului poliizoprenic.

Concomitent, se va asigura dezvoltarea sectoarelor de prelucrare, majorîndu-se substanțial producția de anvelope, articole tehnice din cauciuc, produse din materiale plastice.

La producția de îngrășăminte chimice se va urmări asigurarea necesarului agriculturii în condițiile realizării

unui raport corespunzător între elementele nutritive — azot, fosfor, potasiu. Totodată, se va asigura satisfacerea necesităţilor de biostimulatori, insecticide şi erbicide, fabricîndu-se în ţară şi produsele intermediare.

O atenţie deosebită va fi acordată chimiei de sinteză fină şi de mic tonaj, producţiei de coloranţi şi pigmenţi organici, de auxiliari pentru industrie, precum şi produselor cosmetice. Se va asigura dezvoltarea accentuată a producţiei de medicamente, extinzîndu-se, totodată, gama de sortimente prin sinteza şi biosinteza unor produse cu efect terapeutic ridicat şi spectru larg de acţiune, precum şi prin valorificarea extractelor din plante medicinale şi a celor din subproduse animaliere. O dezvoltare importantă va cunoaşte producţia de catalizatori, schimbători de ioni, reactivi, hîrtii şi pelicule fotosensibile.

7. **Industria materialelor de construcţii şi a prelucrării lemnului** urmează să crească într-un ritm mediu anual de cel puţin 8 la sută.

Industria materialelor de construcţii va asigura integral programul naţional de investiţii şi satisfacerea în condiţii mai bune a necesităţilor populaţiei, va crea disponibilităţi pentru realizarea acţiunilor de cooperare cu alte state.

Se va dezvolta în continuare producţia de ciment, orientată cu precădere spre sortimente superioare. Va spori substanţial şi se va diversifica producţia de elemente prefabricate, cu un grad ridicat de integrare pentru realizarea unor construcţii uşoare, ieftine, de calitate şi cu finisaj superior, precum şi pentru înlocuirea metalului şi lemnului în construcţii. Va fi extinsă fabricaţia materialelor de construcţii din mase plastice — ţevi şi materiale de instalaţii, profile de tîmplărie, tapete, plăci ondulate şi plane, articole din poliesteri armaţi cu fibre de sticlă.

În industria geamurilor se vor perfecţiona tehnologiile de fabricaţie pentru realizarea unor produse cu caracteristici superioare şi un grad ridicat de prelucrare : oglinzi, geam securit, geam duplex, geam termopan.

Se va dezvolta producţia de materiale de finisaj din ceramică fină, marmură şi alte materiale, folosindu-se mai larg resursele interne de materii prime.

8. **Industria de prelucrare a lemnului** se va dezvolta pe baza sporirii gradului de industrializare şi prelucrare a materialului lemnos. Se vor lua măsuri pentru atragerea mai intensă în circuitul industrial a deşeurilor de lemn rezultate din exploatare, pentru reducerea sistematică a lemnului de foc şi înlocuirea lui cu alţi combustibili, precum şi pentru diminuarea continuă a pierderilor de material lemnos la exploatare şi prelucrare. Dezvoltarea producţiei de plăci aglomerate şi fibrolemnoase, în mod deosebit a fabricaţiei plăcilor innobilate, va asigura utilizarea superioară a deşeurilor.

Se va dezvolta într-un ritm susţinut producţia de mobilă, acordîndu-se o atenţie deosebită sortimentelor de calitate superioară, în special a mobilei stil, introducerii pe scară largă a combinării lemnului cu alte materiale. De asemenea, se va dezvolta producţia de articole de sport, instrumente muzicale şi alte produse care asigură o valorificare superioară a lemnului. Producţia de cherestea se va menţine la un nivel aproximativ constant ; se va reduce treptat producţia de lemn de mină, ambalaje din lemn, traverse şi alte produse care pot fi înlocuite cu prefabricate din beton armat, metal sau mase plastice.

9. **Industria de celuloză şi hîrtie** va fi orientată în direcţia utilizării în mai mare măsură a lemnului de foioase. Va creşte îndeosebi producţia de hîrtie şi carton cu greutăţi reduse pe unitatea de suprafaţă, asigurîndu-se calitatea corespunzătoare, şi se va urmări realizarea unei game diversificate de hîrtii tehnice necesare economiei ; vor fi utilizate pe scară largă deşeurile de hîrtie şi va începe fabricaţia hîrtiei sintetice pe baza materiilor prime furni-

zate de industria chimică. Se vor realiza acţiuni de cooperare de lungă durată cu alte ţări pentru producţia celulozei de răşinoase şi a celulozei chimice.

10. **Producţia industriei uşoare** va creşte de 1,4—1,5 ori, ridicînd calitatea la nivelul celor mai bune realizări obţinute pe plan internaţional, asigurînd o structură sortimentală adecvată cerinţelor în continuă schimbare ale consumatorilor. În acest scop se vor lua măsuri pentru perfecţionarea tehnologiilor de fabricaţie în pas cu cele mai noi rezultate ale progresului tehnic, pentru dezvoltarea şi modernizarea sectoarelor de finisaj din toate subramurile industriei uşoare, intensificarea creaţiei româneşti de modele. În acelaşi timp, dezvoltarea industriei uşoare va fi orientată spre valorificarea superioară a materiilor prime naturale şi chimice, punîndu-se accent pe utilizarea mai largă a resurselor din ţară — in, cînepă, lînă, fire chimice, piele şi altele.

În **industria textilă** se va urmări prelucrarea superioară a bazei de materii prime, realizarea de produse de cea mai înaltă calitate, pentru a spori valoarea producţiei obţinute pe tona de materiale folosite. Se va asigura utilizarea sporită a fibrelor şi firelor chimice, astfel ca ponderea acestora să ajungă la 50—54 la sută în 1980.

Va creşte şi se va diversifica producţia de **tricotaje şi confecţii**, asigurîndu-se ca întreprinderile respective să fie dotate cu tehnica necesară realizării unor produse de calitate superioară. Producţia se va caracteriza printr-un grad ridicat de mobilitate şi adaptabilitate la cerinţele pieţei interne şi externe.

La **încălţăminte, blănărie şi marochinărie** se va urmări fabricaţia unei game largi de sortimente de calitate superioară : se va extinde utilizarea pieilor şi blănurilor sintetice, maselor plastice şi cauciucului sintetic.

Producţia de **sticlărie pentru menaj şi de ceramică** va creşte, în primul rînd, pe baza resurselor proprii de materii prime. În cadrul acestei producţii se va pune accent pe fabricaţia de cristaluri şi pe sortimentele superioare de sticlărie şi ceramică.

11. **Producţia industriei alimentare** va creşte cu un ritm mediu de 6,9—7,3 la sută şi va fi orientată spre valorificarea superioară a resurselor interne de materii prime agricole şi sporirea substanţială a produselor cu valoare alimentară ridicată. Se va lărgi gama specialităţilor de panificaţie, a sortimentelor de produse zaharoase, lactate şi din carne, a conservelor vitaminizate, dietetice şi pentru copii.

Va creşte producţia piscicolă. Fiecare judeţ va trebui să-şi asigure amenajările piscicole şi capacităţile de producţie necesare în vederea acoperirii în cît mai mare măsură din resurse proprii a consumului de peşte, sporindu-şi în acelaşi timp contribuţia la fondul central. Se va majora de 2,5—2,7 ori producţia de peşte oceanic.

Se va intensifica fabricaţia produselor alimentare preambalate. O atenţie specială se va acorda extinderii producţiei de semipreparate culinare în vederea înlesnirii muncii din gospodăria casnică.

Corespunzător dezvoltării producţiei, va fi extinsă şi modernizată reţeaua specială de depozitare a industriei alimentare.

Se va extinde în localităţile rurale prelucrarea produselor agroalimentare, prin crearea de secţii productive pe lîngă unităţile socialiste din agricultură.

12. În **industria locală de stat**, producţia va spori în anul 1980 faţă de 1975 cu 35—37 la sută, se va extinde şi diversifica fabricaţia de bunuri de consum destinate completării fondului de mărfuri pentru aprovizionarea populaţiei. Va fi dezvoltată producţia de articole casnice şi de uz gospodăresc, mobilă, produse de panificaţie, ape minerale, băuturi răcoritoare, produse zaharoase.

Se va extinde cooperarea în producţie cu industria

republicană pentru realizarea de piese de schimb, repere şi subansamble (creştere de circa 50 la sută în 1980 faţă de 1975), urmărindu-se crearea şi specializarea de unităţi care să lucreze pe baza contractelor de lungă durată sub îndrumarea tehnică a uzinelor republicane.

Se vor dezvolta şi diversifica prestaţiile de servicii pentru populaţie, cu prioritate în sectoarele de reparaţii auto, al bunurilor de folosinţă îndelungată, al locuinţelor, de spălătorie şi curăţătorie chimică.

13. Va continua să se dezvolte şi să se diversifice activitatea **cooperaţiei meşteşugăreşti.** Se va dezvolta în ritm susţinut producţia de serie mică de confecţii, tricotaje, încălţăminte, bunuri de consum din lemn, metal, mase plastice, producţia de ţesături, covoare, obiecte de artă populară şi artizanat, utilizîndu-se mai bine resursele de muncă din gospodăriile individuale, experienţa şi tradiţiile din diferitele judeţe ale ţării. În mod deosebit se va urmări extinderea şi modernizarea prestaţiilor de servicii, precum şi executarea după comandă a diferitelor produse pentru populaţie.

În cadrul **cooperaţiei de consum** se va amplifica producţia materialelor de construcţii din resurse locale, preindustrializarea legumelor şi fructelor, prelucrarea laptelui şi altor produse ; se va intensifica achiziţionarea de la gospodăriile ţărăneşti a unei game largi de produse agroalimentare, plante tehnice şi medicinale.

Se va dezvolta reţeaua unităţilor de reparaţii şi întreţinere a bunurilor de folosinţă îndelungată, de construcţii, pentru nevoile cetăţenilor.

14. **Se va asigura perfecţionarea proceselor de cooperare şi specializare,** respectarea strictă a programelor de cooperare între întreprinderi în vederea sincronizării activităţii unităţilor şi subramurilor conexe potrivit necesităţilor dezvoltării şi diversificării producţiei industriale, bunului mers al activităţii economice generale. De asemenea, se vor lua măsuri hotărîte pentru tipizarea produselor şi specializarea producţiei — eliminîndu-se tendinţele de „a produce de toate" care contravin exigenţelor economiei moderne. Pentru fiecare subramură se vor stabili nomenclatoare-tip de produse, cu utilizări multiple în producţie şi consum, urmărindu-se satisfacerea nevoilor economiei în condiţiile fabricaţiei eficiente de serie mare. Pe această bază va continua acţiunea de specializare a producţiei, în vederea profilării optime a fiecărei întreprinderi şi dezvoltării unor legături stabile de cooperare între unităţi.

AGRICULTURA

Agricultura, ramură de bază a economiei noastre naţionale, se va dezvolta în viitorul cincinal într-un ritm mediu anual de 4,6—6 la sută faţă de perioada 1971—1975, avînd ca obiectiv satisfacerea la nivel optim a cerinţelor de consum ale populaţiei cu produse agroalimentare, asigurarea materiilor prime necesare industriei alimentare şi uşoare, crearea de disponibilităţi pentru export.

Atît în unităţile agricole de stat, cît şi în cele cooperatiste va continua procesul de modernizare şi de creştere intensivă a producţiei agricole. În concordanţă cu programul partidului, întreaga dezvoltare a agriculturii va urmări intensificarea procesului de transformare a producţiei agricole într-o variantă a muncii industriale.

Pentru fiecare judeţ şi comună se va stabili un program concret de dezvoltare a agriculturii cuprinzînd : structura optimă a culturilor ; dinamica şeptelului ; dotarea cu tractoare şi maşini agricole, cu îngrăşăminte şi alte substanţe chimice ; obiectivele de creştere a producţiilor vegetale şi animaliere, precum şi sarcinile ce revin

unităţilor agricole pentru formarea fondului de stat; măsuri pentru dezvoltarea întreprinderilor agricole de stat, întărirea economico-organizatorică a cooperativelor agricole, perfecţionarea activităţii întreprinderilor de mecanizare, extinderea cooperării între aceste unităţi; valorificarea posibilităţilor de producţie ale gospodăriilor populaţiei; extinderea la sate a activităţilor de prelucrare industrială a unor produse agricole. Se va asigura astfel o concepţie unitară, de ansamblu, a dezvoltării agriculturii noastre socialiste.

1. **Pentru dezvoltarea şi modernizarea bazei tehnico-materiale** a agriculturii se vor aloca investiţii din fondurile statului într-un volum de 93—98 miliarde lei, concomitent cu aportul fondurilor proprii ale cooperativelor agricole de producţie — estimat la peste 14 miliarde lei. Totodată, vor creşte investiţiile alocate ramurilor furnizoare de tehnică şi de materiale pentru agricultură (tractoare şi maşini agricole, îngrăşăminte chimice, pesticide, furaje proteice).

Se va urmări cu fermitate conservarea şi utilizarea raţională a întregului fond funciar al ţării, reducîndu-se la minimum alocările terenurilor de cultură pentru construcţii industriale şi agrozootehnice, drumuri, reţele electrice şi alte destinaţii. În cazurile inevitabile de scoatere din circuitul agricol a unor astfel de suprafeţe se va asigura compensarea lor cu terenuri recuperabile prin lucrări de îmbunătăţiri funciare, precum şi cu cele rezultate din sistematizarea teritoriului, concentrarea localităţilor şi alte măsuri. În perioada 1976—1980 suprafaţa arabilă utilizată efectiv va creşte cu cel puţin 125 mii hectare.

În domeniul îmbunătăţirilor funciare se va amenaja pentru **irigaţii** o suprafaţă de circa 1 milion hectare, se vor executa lucrări de **desecări** pe 1,1 milioane hectare şi acţiuni pentru **combaterea eroziunii solului** pe o suprafaţă de peste 800 mii hectare. Se vor realiza, totodată, importante lucrări de valorificare a terenurilor nisipoase, de ameliorare a solurilor acide şi sărăturoase, nivelări de terenuri şi alte lucrări în vederea creşterii randamentului fondului funciar. Pînă la sfîrşitul cincinalului vor fi îndiguite-desecate peste 40 la sută şi ameliorate, prin lucrări de combatere a eroziunii solului, circa o treime din terenurile agricole care necesită asemenea lucrări; amenajările pentru irigaţii vor reprezenta mai mult de jumătate din suprafaţa irigabilă în condiţii economice.

În vederea executării mecanizate a lucrărilor agricole la termenele optime ale fiecărei culturi, se va asigura parcul de **tractoare** şi întregul set necesar de **maşini agricole** — într-o gamă diversificată şi cu un grad ridicat de universalitate. De asemenea, se va diversifica şi spori substanţial înzestrarea cu maşini şi utilaje a zootehniei, accelerîndu-se ritmul mecanizării lucrărilor, în vederea încheierii acestui proces pînă la finele cincinalului.

Agricultura va dispune la sfîrşitul cincinalului de 125—130 mii de tractoare, de tipuri diferite şi cu puteri unitare sporite; vor fi luate măsuri pentru înlocuirea în ritm normal a parcului de tractoare şi maşini agricole, pentru asigurarea pieselor de schimb necesare. Se va extinde utilizarea energiei electrice în producţia agricolă, mai ales în domeniul creşterii animalelor şi al irigaţiilor. Pînă la sfîrşitul cincinalului se vor asigura agriculturii 250—280 kg îngrăşăminte (în substanţă activă) la un hectar de teren arabil, vii şi livezi.

Întregul necesar de **seminţe şi material săditor** va fi realizat la înalt nivel calitativ, adaptat fiecărei zone de producţie agricolă şi condiţiilor de irigare. Totodată, va fi asigurată **îmbunătăţirea raselor de animale existente şi crearea de rase noi**, cu productivitate ridicată. Se vor încheia lucrările de cartare agropedologică a solului în fiecare unitate agricolă.

2. **Producția globală agricolă** urmează să crească în perioada 1976—1980 cu 25—34 la sută față de media anilor 1971—1975, o creștere mai accentuată realizîndu-se în ramura producției animaliere. În perioada 1976—1980 se estimează obținerea la principalele produse agricole, vegetale și animale, a următoarelor cantități, comparativ cu cincinalul 1971—1975 :

	U.M.	Media anuală 1976—1980	1976—1980 față de 1971—1975 — în % —
Cereale	mii tone	18 000—20 000	115—127
Floarea-soarelui	mii tone	950— 1 050	115—127
Sfeclă de zahăr	mii tone	8 400— 9 000	156—165
Soia	mii tone	500— 520	214—223
In pentru fibră	mii tone	300— 320	263—281
Bumbac brut	mii tone	18— 20	10— 11 ori
Cartofi de toamnă	mii tone	4 500— 4 700	134—140
Legume de cîmp	mii tone	4 200— 4 400	145—152
Fructe și struguri	mii tone	3 800— 4 000	151—159
Carne în viu	mii tone	2 400— 2 600	134—145
Lapte de vacă	mil. hl	65— 69	157—167
Ouă	mil. buc.	6 000— 6 500*)	129—139*)
Lînă	mii tone	40— 45	125—141

*) În anul 1980

În domeniul producției vegetale se va acorda, în continuare, o deosebită atenție **cerealelor**, precum și îmbunătățirii cantitative și calitative **a bazei furajere.**

O deosebită atenție se va acorda totodată **culturilor tehnice**, dezvoltînd mai puternic producția de sfeclă de zahăr și floarea-soarelui, precum și producția de in și cînepă necesare industriei ușoare. **Legumicultura** se va dezvolta pe cale intensivă, concomitent cu diversificarea produselor, cu realizarea de soiuri valoroase, asigurîndu-se satisfacerea deplină a cererii populației ; se vor organiza în fiecare județ baze legumicole pentru nevoile proprii de consum. Se vor extinde **plantațiile de pomi fructiferi** de diferite specii, precum și **culturile de viță de vie**, în-

deosebi soiurile de mare productivitate pentru struguri de masă și vinuri superioare.

În vederea amplasării teritoriale cît mai raționale a culturilor, vor fi definitivate în 1976 lucrările de zonare a producției agricole, stabilindu-se, pentru fiecare cultură în parte, zonele și normele agrotehnice cele mai potrivite.

Ținînd seama de baza tehnico-materială de care va dispune agricultura, se estimează o **creștere importantă a recoltelor.** Pentru perioada 1976—1980 se prevăd, în medie anuală, recolte la hectar de 3 000—3 150 kg la grîu și secară, 3 500—3 800 kg la porumb, 2 000—2 140 kg la floarea-soarelui, 34 000—36 000 kg la sfecla de zahăr, 19 000—20 000 kg la legume de cîmp. **La culturile irigate de cereale să se ajungă la cel puțin 10 000 kg la hectar.**

Pentru îmbunătățirea cantitativă și calitativă **a bazei furajere** se va urmări, paralel cu creșterea producției la cereale furajere, sporirea suprafețelor de lucernă, trifoi și alte plante, extinderea culturilor intercalate și a culturilor duble furajere, în special pe terenurile irigate. Se va asigura folosirea cît mai eficientă a suprafețelor de pășuni și finețe naturale ; pentru creșterea randamentului pășunilor se vor executa reînsămînțări cu plante mai productive și se vor desfășura pe scară largă lucrări de chimizare. Pentru realizarea unei furajări raționale și economice se va dezvolta producția de nutrețuri combinate, asigurîndu-se în acest scop din producția internă componentele necesare ; se va extinde deshidratarea furajelor verzi prin procedee simple, economice.

Prin **dezvoltarea zootehniei,** ponderea acesteia va ajunge la circa 40 la sută din totalul producției agricole. În structura șeptelului se va acorda prioritate creșterii bovinelor și ovinelor.

La sfîrșitul anului 1980, se va ajunge la un efectiv de 7,5—8 milioane bovine din care jumătate vaci și juninci și la 18—20 milioane ovine și caprine, asigurîndu-se majo-

rarea ponderii ovinelor cu lînă fină. Efectivele de porcine vor crește la 12 milioane iar al păsărilor ouătoare la 45—50 milioane. Sporirea producției de carne de bovine și ovine se va realiza în cea mai mare parte prin creșterea greutății la sacrificare, care va ajunge pînă în 1980, în medie pe țară, la cel puțin 500—520 kg în viu la bovine adulte, 380—400 kg la tineretul bovin și 28—32 kg la miei îngrășați.

Creșterea animalelor, îndeosebi a bovinelor și ovinelor, va fi orientată cu precădere spre zonele cu pășuni și fînețe naturale de la deal și munte.

Sectorul socialist al agriculturii urmează să dețină principala pondere în totalul efectivelor de animale, dezvoltarea șeptelului realizîndu-se în unități rațional dimensionate, diferențiate pe specii și zone, în funcție de condițiile locale și de experiența acumulată. Va trebui, în același timp, să se acorde o mai mare atenție creșterii și îngrășării animalelor în gospodăriile populației, atît la sate, cît și în zonele din jurul orașelor.

Producțiile medii vor ajunge în 1980 la întreprinderile agricole de stat la 3 300—3 500 litri lapte de vacă, 4—4,5 kg lînă, 200—240 bucăți ouă, iar la cooperativele agricole de producție la 2 200—2 400 litri lapte de vacă, 3,3—3,7 kg lînă și 180—210 bucăți ouă.

O atenție centrală se va acorda în zootehnie îmbunătățirii selecției și reproducției animalelor, ridicării procentului de fătări la toate speciile, reducerii pierderilor prin micșorarea mortalității.

Se va pune un accent mai mare pe dezvoltarea **sericiculturii**, în scopul obținerii unor cantități sporite de mătase și produse prelucrate, necesare pieței interne și exportului ; producția de gogoși de mătase urmează să crească de la 1 300 tone în 1975 la 5 000—5 500 tone în 1980.

Se vor lua, de asemenea, măsuri pentru dezvoltarea **apiculturii**, pentru care există condiții favorabile, practic,

în toate zonele țării ; producția de miere va crește în perioada 1976—1980 cu 20—25 la sută.

3. O sarcină primordială este **consolidarea economico-organizatorică a tuturor unităților agricole**, dezvoltarea și folosirea cu maximum de randament a potențialului lor de producție.

Întreprinderile agricole de stat trebuie să devină modele de organizare socialistă, modernă a agriculturii. Este necesar ca întreprinderile agricole de stat să-și sporească aportul la formarea fondului central de stat, precum și la dezvoltarea agriculturii în ansamblu ; ele au obligația să asigure semințe, material săditor și animale de mare valoare biologică pentru nevoile lor, ale cooperativelor agricole și ale gospodăriilor populației și să contribuie la generalizarea tehnologiilor avansate de producție.

Întreprinderile pentru mecanizarea agriculturii trebuie să devină un factor hotărîtor în înfăptuirea programului de creștere a producției agricole. Ele au sarcina de a realiza mecanizarea tuturor lucrărilor agricole, inclusiv a zootehniei, în fiecare cooperativă, de a asigura buna funcționare a mașinilor și utilajelor, repararea mijloacelor mecanice — atît a celor proprietate de stat, cît și a celor proprietate cooperatistă sau individuală. Vor fi luate în continuare măsuri pentru integrarea unităților de mecanizare în activitatea cooperativelor și creșterea răspunderii lor față de modul cum se desfășoară producția agricolă în cooperative.

Cooperativele agricole de producție vor trebui să asigure valorificarea deplină a terenurilor agricole, utilizarea rațională a forței de muncă, perfecționarea organizării muncii, diversificarea în continuare a activității productive. Se vor lua măsuri pentru întărirea economico-organizatorică a fiecărei unități cooperatiste. Se va acționa cu hotărîre pentru reducerea cheltuielilor de producție, pentru creșterea eficienței agriculturii coope-

ratiste. În toate cooperativele trebuie îmbunătățită activitatea de conducere, prin promovarea consecventă a cadrelor cu experiență și capacități organizatorice, prin dezvoltarea democrației cooperatiste.

Consiliile intercooperatiste — în cadrul cărora fiecare cooperativă își păstrează autonomia — vor contribui la coordonarea în bune condiții a activității unităților agricole componente. Se vor extinde asociațiile intercooperatiste pentru creșterea și îngrășarea animalelor, producerea legumelor și răsadurilor în sere și solarii, depozitarea și prelucrarea produselor agricole, desfășurarea de activități cu caracter industrial.

Se vor organiza acțiuni de cooperare între întreprinderile agricole de stat și cooperativele agricole de producție în vederea generalizării experienței înaintate și folosirii mai eficiente a resurselor materiale și financiare ale agriculturii socialiste.

4. Un obiectiv de importanță hotărîtoare pentru dezvoltarea și modernizarea agriculturii noastre, pentru ridicarea ei la nivelul statelor avansate este **creșterea gradului de calificare a tuturor lucrătorilor din agricultură**, formarea unor muncitori agricoli cu pregătire multilaterală — în domeniul mecanizării, chimizării, lucrărilor de îmbunătățiri funciare, zootehniei — capabili să asigure folosirea cu eficiență maximă a fondului funciar și a mijloacelor tehnice moderne cu care este și va fi dotată agricultura noastră socialistă.

SILVICULTURA

În domeniul silviculturii se va urmări **conservarea și dezvoltarea fondului forestier**, respectarea normelor de exploatare impuse de gospodărirea judicioasă a pădurilor — important patrimoniu național.

Se va realiza **creșterea productivității pădurilor** prin intensificarea ritmului de înlocuire a arboretelor slab productive, degradate și necorespunzătoare cu arborete de înalt randament, precum și prin accelerarea ritmului de dezvoltare a culturilor intensive.

Se vor stabili **zonele în care se pot extinde rășinoasele**, astfel încît acestea să dețină o pondere de 65—70 la sută din totalul reîmpăduririlor și împăduririlor ce se vor realiza în perioada 1976—1980.

Se va accentua ritmul de extindere a culturilor unor **specii cu creștere rapidă**, în vederea producerii unor cantități cît mai mari de lemn pentru celuloză, plăci aglomerate și fibrolemnoase și alte produse din lemn. Va spori producția de masă lemnoasă prin împădurirea terenurilor degradate și a altor suprafețe din afara fondului forestier care nu pot fi folosite pentru cultura plantelor, pomicultură și viticultură.

Se va acorda o atenție mai mare creării rezervațiilor pentru producerea de semințe selecționate și ameliorate, a capacităților pentru condiționarea și conservarea semințelor forestiere de puieți.

GOSPODĂRIREA APELOR ȘI PROTECȚIA MEDIULUI AMBIANT

1. Un obiectiv important al planului cincinal este **gospodărirea judicioasă a tuturor resurselor de apă** în vederea conservării proprietăților lor naturale, împiedicării poluării și satisfacerii în bune condiții a nevoilor crescînde ale producției și populației.

Pentru satisfacerea necesarului de apă vor fi extinse lucrările de regularizare a cursurilor de apă și amenajările de noi lacuri de acumulare cu folosință complexă. Totodată, se vor executa lucrări de derivații în vederea

asigurării apei în bazinele deficitare şi se vor realiza cercetări pentru exploatarea resurselor de apă subterană. Concomitent se vor lua măsuri hotărîte pentru micşorarea consumurilor specifice de apă în industrie, pentru creşterea gradului de recirculare a apei, eliminarea pierderilor şi alte măsuri de bună gospodărire a apelor.

Prin executarea lucrărilor de regularizare a cursurilor de apă se va rezolva în cea mai mare parte, pînă în 1980, problema prevenirii şi apărării de inundaţii a localităţilor, obiectivelor economice şi terenurilor agricole.

2. Este necesar ca ministerele, centralele, întreprinderile, instituţiile, toţi cetăţenii să aplice cu cea mai mare stricteţe normele legale privind **protecţia mediului înconjurător** — premisă de cea mai mare importanţă pentru asigurarea unui cadru de viaţă optim poporului nostru, în prezent şi în viitor.

Pentru evitarea poluării apelor, noile obiective industriale vor fi dotate cu staţii de epurare — la termene corelate cu intrarea în funcţiune a capacităţilor de producţie. Totodată, se va accelera instalarea staţiilor de epurare la obiectivele existente.

În vederea protecţiei aerului, vor fi adoptate tehnologii nepoluante şi se va asigura echiparea unităţilor existente şi a noilor obiective cu mijloace de neutralizare a poluanţilor.

Se vor lua măsuri pentru valorificarea substanţelor utile din deşeurile producţiei şi consumului, pentru prevenirea şi înlăturarea efectelor negative ale reziduurilor inutilizabile. Se va urmări realizarea unor mijloace de transport nepoluante, precum şi a unor substanţe chimice cu nocivitate şi remanenţă redusă.

Totodată, se vor lua măsuri pentru limitarea zgomotului şi a vibraţiilor în incintele industriale, localuri publice, locuinţe, în zonele de circulaţie rutieră şi aeriană, pe şantiere, realizîndu-se utilaje industriale, de construcţii şi mijloace de transport silenţioase, ridicarea calităţii materialelor fonoizolante şi fonoabsorbante.

La amplasarea noilor obiective economico-sociale se va avea în vedere menţinerea echilibrului ecologic al zonei respective; se va acorda atenţia cuvenită protecţiei faunei şi florei, creării de zone recreative şi de agrement.

TRANSPORTURI ŞI TELECOMUNICAŢII

În perioada 1976—1980, transporturile şi telecomunicaţiile se vor dezvolta şi moderniza, în vederea satisfacerii în condiţii optime a nevoilor progresului economico-social al ţării şi cerinţelor populaţiei. Volumul total al traficului intern de mărfuri, exprimat în tone/km, va creşte cu 30—32 la sută în 1980 faţă de 1975, iar traficul maritim de 2,5—2,8 ori. În acest scop se vor lua măsuri pentru continuarea acţiunii de optimizare a transporturilor, creşterea capacităţii şi extinderea proceselor moderne de transport (pachetizare, paletizare, containerizare), lărgirea capacităţilor de transbordare, crearea condiţiilor speciale de încărcare-descărcare a mărfurilor în transcontainere, accelerarea ritmului de expediţie şi sporirea vitezei comerciale.

1. **Transportul pe calea ferată** va deţine un rol tot mai important în cadrul sistemului de transport al ţării. Traficul de mărfuri pe calea ferată va creşte în anul 1980 cu 30—32 la sută faţă de 1975, iar cel de călători cu 19—22 la sută. Căile ferate vor fi dotate cu un număr sporit de vagoane de marfă şi de călători, precum şi cu locomotive Diesel şi electrice de diferite puteri, asigurîndu-se creşterea indicilor de utilizare a materialului rulant feroviar, perfecţionarea proceselor de exploatare, eliminarea locurilor înguste şi extinderea tracţiunii electrice. Va continua

programul de dublare şi electrificare a liniilor, de centralizare electrodinamică, echipare cu bloc de linie automat şi sporire a capacităţilor de prelucrare a trenurilor în staţii.

2. **Transportul rutier** de mărfuri va creşte în 1980 cu 26—28 la sută faţă de anul 1975, fiind orientat spre distanţe mici. Parcul auto va fi dotat cu autocamioane, autobasculante şi autotractoare de mare tonaj, precum şi cu remorci corespunzătoare, ceea ce va permite ca, la nivelul anului 1980, practic întregul parc de autocamioane apt de a tracta remorci să fie dotat cu aceste mijloace. Se va urmări rezolvarea în bune condiţii a problemei transportului de călători, prevăzindu-se dotarea cu autobuze de mare capacitate şi confort sporit; volumul transportului rutier de persoane urmează să crească în cincinal cu 55—60 la sută.

3. În **transportul maritim** al mărfurilor importate şi exportate va creşte participarea flotei proprii. **Flota românească va dispune în 1980 de aproape 200 nave** cu un tonaj de circa 3 milioane tdw., capacitatea flotei maritime sporind de 2,2—2,4 ori. Se va urmări dotarea cu nave de capacitate sporită, precum şi amenajarea porturilor pentru preluarea şi predarea transcontainerelor, mecanizarea şi automatizarea operaţiunilor de încărcare-descărcare. Concomitent cu sistemul de transport Dunăre-Marea Neagră va începe şi construcţia noului port maritim Constanţa Sud-Agigea, care va asigura şi transbordarea mărfurilor între navele maritime şi cele fluviale.

4. O creştere prioritară în cadrul ramurii va înregistra **transportul fluvial**, care va spori cu 70—90 la sută faţă de 1975. În acest scop, transportul fluvial va fi dotat cu noi remorchere şi nave de mare capacitate, inclusiv nave de pasageri. Va creşte capacitatea de trafic a porturilor şi se va asigura modernizarea acestora.

5. **Transportul aerian** intern şi internaţional va creşte cu circa 50 la sută faţă de cincinalul 1971—1975, asigurîndu-se îmbunătăţirea substanţială a bazei materiale; sporirea capacităţii parcului de avioane prin dotarea cu aeronave moderne, de mare viteză, modernizarea aeroporturilor internaţionale „Otopeni" şi „Mihail Kogălniceanu", amenajarea aeroportului Timişoara; se va continua acţiunea de dotare a tuturor aeroporturilor existente cu aparatură de radionavigaţie pentru dirijarea aeronavelor şi mărirea siguranţei zborurilor. Totodată, vor fi luate măsuri pentru extinderea activităţii aviaţiei utilitare.

6. **În domeniul poştei şi telecomunicaţiilor**, creşterea volumului prestaţiilor se va realiza prin folosirea mai eficientă a mijloacelor existente şi dezvoltarea în continuare a bazei tehnico-materiale. Capacitatea centralelor telefonice automate locale va creşte în perioada 1976—1980 cu 30—40 la sută mai mult decît în 1971—1975, ceea ce va permite satisfacerea în mai bune condiţii a nevoilor economiei şi populaţiei. Se va extinde telefonia automată interurbană, prin racordarea principalelor centre judeţene şi municipii. În sectorul poştel va continua dezvoltarea reţelei de unităţi, centre mecanizate de tranzit poştal, extinzîndu-se mecanizarea şi automatizarea.

POLITICA DE INVESTIŢII

În vederea asigurării obiectivelor de dezvoltare economico-socială prevăzută în cincinalul 1976—1980 se va realiza un program de investiţii de 920—960 miliarde lei, din care 840—875 miliarde lei din fondurile statului; vor fi date în funcţiune circa 2 700 capacităţi industriale şi agrozootehnice mai importante.

1. Principalele eforturi de investiţii vor fi îndreptate spre **dezvoltarea ramurilor producţiei materiale**, pentru care se prevede alocarea a circa 90 la sută din totalul investiţiilor din fondurile statului.

Ponderea hotărîtoare din investiţiile productive va fi deţinută în continuare de **industrie** — circa două treimi pe întregul cincinal. Ramurile energetică, metalurgică, construcţii de maşini şi chimie vor primi, împreună, aproximativ 70% din totalul investiţiilor alocate industriei.

Pentru dezvoltarea **agriculturii** se vor aloca investiţii din fondurile statului şi cooperativelor agricole de producţie, însumînd circa 110 miliarde lei — în scopul realizării programului naţional de irigaţii şi îmbunătăţiri funciare, sporirii bazei tehnico-materiale care să permită creşterea producţiei agricole la nivelurile prevăzute.

Vor fi alocate fonduri pentru dezvoltarea accentuată a activităţii de **cercetare**, precum şi pentru dotarea cu tehnică de calcul în scopul extinderii metodelor avansate de conducere şi gestiune economică.

Corelat cu dezvoltarea ramurilor productive se vor asigura modernizarea şi sporirea capacităţilor în **transporturi şi telecomunicaţii**, în scopul acoperirii cerinţelor economiei şi intensificării progresului tehnic în acest domeniu. Se vor aloca fondurile necesare execuţiei complexului hidroenergetic şi de transport Dunăre-Marea Neagră. Vor începe, de asemenea, lucrările de navigabilizare a sistemului de irigaţii Dunăre-Mostiştea-Bucureşti, prin intermediul căruia se va asigura o legătură directă pe apă a Capitalei cu arterele de circulaţie fluvială ale Europei. Se va trece la construirea unei prime etape a metroului în Bucureşti.

Urmărind dezvoltarea şi modernizarea bazei tehnico-materiale de producţie — premisă hotărîtoare pentru progresul general al societăţii şi creşterea bunăstării oamenilor muncii — partidul va orienta în acelaşi timp importante fonduri de investiţii pentru dezvoltarea bazei materiale a **sectoarelor social-culturale**. În cincinalul 1976—1980 investiţiile pentru dezvoltarea acestor sectoare vor fi repartizate astfel: învăţămînt — 9,7 miliarde; cultură — 1,8 miliarde; ocrotirea sănătăţii, educaţie fizică şi sport — 6,7 miliarde; pentru construcţia de locuinţe şi gospodăria comunală se vor aloca aproape 100 miliarde lei.

Ca rezultat al noilor investiţii în industrie, agricultură, transporturi, valoarea fondurilor fixe pe economie va creşte în perioada 1976—1980 cu circa 700 miliarde lei.

2. O direcţie fundamentală a politicii de investiţii va fi asigurarea unei **eficienţe economice înalte** a fondurilor alocate. În planificarea investiţiilor industriale se va porni cu rigurozitate de la folosirea intensivă a capacităţilor de producţie existente, prin încărcarea corespunzătoare a maşinilor şi utilajelor, creşterea continuă a indicilor de utilizare a acestora, sporirea coeficientului de schimburi, folosirea cît mai judicioasă a suprafeţelor construite, prin dotări suplimentare cu maşini şi utilaje. Se va admite crearea de noi capacităţi numai după ce se asigură încărcarea corespunzătoare a spaţiilor de producţie existente, utilizarea integrală a maşinilor şi utilajelor aflate în dotarea unităţilor.

Investiţiile pentru obiectivele noi trebuie să asigure obţinerea de rezultate superioare, atît în ce priveşte producţia pe unitatea de fonduri fixe, productivitatea muncii şi preţul de cost, cît şi valorificarea materiilor prime. Creşterea eficienţei investiţiilor impune să se urmărească, în toate ramurile productive, reducerea continuă a ponderii lucrărilor de construcţii în totalul investiţiilor şi alocarea unei părţi tot mai mari din fondurile de investiţii pentru dotarea cu maşini şi utilaje. În scopul eli-

minării cu desăvîrşire a tendinţelor de supradimensionare a construcţiilor vor fi introduse norme precise care să stea la baza întocmirii proiectelor şi a execuţiei lor; se va lărgi cooperarea între mai multe întreprinderi în realizarea şi folosirea utilităţilor.

3. **Pregătirea temeinică a lucrărilor de investiţii, scurtarea duratelor de execuţie şi de dare în funcţiune a noilor capacităţi, reducerea perioadelor de atingere a parametrilor proiectaţi** reprezintă condiţii hotărîtoare ale înfăptuirii programului de investiţii prevăzut în cincinalul 1976—1980. Vor fi luate măsuri pentru elaborarea din timp a studiilor tehnico-economice şi a proiectelor de execuţie, a documentaţiilor pentru utilaje şi contractarea în termen util, din ţară şi străinătate, a maşinilor şi instalaţiilor necesare. Se va asigura corelarea strictă a producerii şi livrării utilajelor cu graficele de montaj şi termenele de punere în funcţiune a noilor obiective. Paralel cu proiectarea şi construirea noilor obiective productive se va asigura înfăptuirea planurilor de pregătire a personalului. De asemenea, se va acţiona pentru asigurarea aprovizionării din timp cu materiile prime şi materialele necesare viitoarei producţii.

4. **Producţia de construcţii-montaj** va reprezenta în 1980 o creştere de circa 1,5 ori faţă de 1975. Se va urmări sporirea gradului de industrializare a lucrărilor, mecanizarea integrală a principalelor procese de execuţie, folosirea eficientă a utilajelor de construcţii, stabilizarea forţei de muncă şi organizarea muncii în mai multe schimburi, introducerea generală a acordului global. O atenţie deosebită se va acorda planificării şi realizării ritmice a lucrărilor de construcţii-montaj şi punerilor în funcţiune pe întreg parcursul anului. O preocupare principală în acest sector de activitate va fi economisirea în cît mai mare măsură a cimentului, metalului, cherestelei şi a altor materiale de construcţii, atît prin soluţiile proiectate, cît şi prin înlăturarea risipei de pe şantierele de construcţii.

DEZVOLTAREA JUDEŢELOR ŞI SISTEMATIZAREA ECONOMICO-SOCIALĂ A TERITORIULUI

În cadrul viitorului cincinal se va **accentua procesul de dezvoltare economico-socială echilibrată a tuturor judeţelor şi de sistematizare a teritoriului**, asigurîndu-se condiţii favorabile pentru ridicarea generală a nivelului de civilizaţie în toate zonele, creşterea bunăstării materiale şi spirituale a întregului popor.

1. Elementul determinant în realizarea acestei politici îl va constitui **îmbunătăţirea, în continuare, a repartizării teritoriale a forţelor de producţie**, ţinîndu-se seama, la amplasarea noilor obiective, atît de criteriile economice şi condiţiile naturale, cît şi de cele sociale. Astfel, se vor avea în vedere: apropierea industriei cu producţie voluminoasă de sursele de materii prime şi de zonele de consum, utilizarea intensă a căilor fluviale de transport, folosirea platformelor industriale existente şi concentrarea unor grupuri de întreprinderi pe noi platforme, utilizarea potenţialului ştiinţific al centrelor universitare pentru industriile cu tehnică de vîrf, ridicarea nivelului de industrializare a judeţelor rămase în urmă, crearea de noi locuri de muncă în localităţile care dispun de forţă de muncă sau care o pot atrage din zonele învecinate.

2. Ca urmare a aplicării criteriilor de dezvoltare industrială pe teritoriu, **în anul 1980 se va realiza în fiecare judeţ o producţie industrială de cel puţin 10 miliarde lei.** Ritmuri de creştere a producţiei industriale de 15—25 la sută, şi chiar mai mari, vor fi realizate în judeţe mai puţin dezvoltate industrial, ca Bistriţa-Năsăud, Sălaj,

Tulcea, Vaslui, Covasna, Botoşani, Vrancea, Gorj, Ialomiţa.

3. **În dezvoltarea pe teritoriu a producţiei agricole** se va avea în vedere stabilirea pentru fiecare judeţ a culturilor la care se pot obţine cele mai bune randamente la hectar. Se vor crea bazine legumicole în apropierea oraşelor, pentru a se satisface din resurse locale nevoile de consum ale populaţiei, evitîndu-se transporturile de la distanţe mari. Unităţile zootehnice vor fi amplasate luîndu-se în considerare existenţa bazei furajere; se va urmări ca fiecare judeţ să asigure în principal din propriile resurse aprovizionarea populaţiei cu produse animaliere proaspete — carne, lapte, ouă.

4. În concordanţă cu dezvoltarea teritorială a industriei, agriculturii, a celorlalte ramuri ale producţiei materiale şi urmărind satisfacerea, în tot mai bune condiţii, a nevoilor populaţiei, **se va extinde reţeaua comercială şi de alimentaţie publică, cea a prestărilor de servicii, precum şi dotările social-culturale.**

5. În perioada 1976—1980 va fi adusă la îndeplinire o primă etapă din prevederile „Programului naţional de sistematizare a teritoriului şi localităţilor urbane şi rurale".

Dezvoltarea avută în vedere pentru judeţe va contribui la **conturarea în perspectivă a profilului economico-social al fiecărei zone a ţării**, precum şi a reţelei de localităţi. Prin sistematizare se va asigura şi dezvoltarea într-o concepţie unitară a căilor de comunicaţie.

În vederea creării unei **reţele de oraşe şi centre urbane** repartizate echilibrat pe întreg teritoriul, cel puţin 100 centre comunale să treacă pe calea modernizării, transformîndu-se în orăşele agricole sau agroindustriale.

În procesul de **sistematizare a oraşelor** se va urmări utilizarea cît mai completă a perimetrului construibil, prin sporirea densităţii construcţiilor, alegerea regimului raţional de înălţime a clădirilor, ţinîndu-se seama de folosirea optimă a terenului, de volumul demolărilor pentru eliberarea amplasamentelor, de costul lucrărilor edilitare, precum şi de mărimea, caracterul şi rolul în perspectivă al localităţii. Se va urmări asigurarea dotării edilitar-gospodăreşti şi culturale a oraşelor; odată cu valorificarea tradiţiilor locale, arhitectura noilor construcţii va trebui să confere o înfăţişare modernă tuturor oraşelor ţării, să asigure îmbunătăţirea ambianţei generale a mediului orăşenesc.

În sistematizarea satelor se vor urmări restrîngerea teritoriului rural şi gruparea satelor în localităţi cu profil economic bine determinat, cu densităţi ridicate, care să permită dotarea corespunzătoare din punct de vedere tehnic-edilitar şi social-cultural. Se va urmări realizarea de legături economice şi social-culturale între oraşele existente, cele ce vor fi create şi localităţile rurale învecinate pentru a favoriza dezvoltarea elementelor de urbanizare la sate, ridicarea generală a nivelului de civilizaţie.

GOSPODĂRIREA MATERIILOR PRIME, ENERGIEI ŞI FONDURILOR FIXE

Înfăptuirea sarcinilor de dezvoltare a economiei naţionale în cincinalul 1976—1980 impune o deosebită preocupare pentru asigurarea bazei de materii prime şi energie, raţionalizarea strictă a consumurilor materiale în toate ramurile şi domeniile de activitate, gospodărirea judicioasă a fondurilor fixe.

1. În acest scop se va asigura **valorificarea cît mai deplină a resurselor interne de materii prime, materiale şi energie.**

Vor fi luate în continuare măsuri pentru a folosi hidrocarburile cu prioritate ca materii prime pentru industrie. Totodată, se va accentua dezvoltarea extracției de cărbune; producția de huilă pentru cocs se va majora de peste 1,8 ori, iar cea de lignit și cărbune brun de 1,9 ori. Va începe exploatarea unei noi surse energetice — șisturile bituminoase. În domeniul purtătorilor de energie, necesarul va fi acoperit din resurse interne în anul 1980 în proporție de circa 75 la sută.

Se va lărgi extracția de minereuri, urmărindu-se valorificarea tuturor rezervelor, inclusiv a minereurilor sărace de fier și metale neferoase. Extracția de minereuri cuprifere va crește de 3,8 ori, iar cea de bauxită de peste 1,6 ori. Se va trece la exploatarea aluviunilor cu conținuturi de titan și zirconiu.

Producția de oțel va asigura o puternică bază pentru extinderea și modernizarea construcțiilor de mașini. Va fi creată o industrie dezvoltată a feroaliajelor, urmînd ca, în anul 1980, producția internă să acopere circa 60 la sută din necesarul de feromangan și circa 80 la sută de ferosiliciu. Necesarul de laminate feroase într-o structură sortimentală adecvată cerințelor economiei va fi asigurat în proporție de 95 la sută, iar cel de țevi, 95—97 la sută. Vor fi acoperite în tot mai bune condiții nevoile de tablă electrotehnică, tablă inoxidabilă, tablă cositorită și zincată, la care gradul de asigurare din țară va depăși 90 la sută. Necesarul laminatelor de cupru se va acoperi în proporție de peste 80 la sută și integral la aluminiu.

În cincinal se vor acoperi din producția internă în întregime necesitățile de octanol, metanol, dimetiltereftalat, acrilonitril, caprolactamă, produse sodice, negru de fum, policlorură de vinil, polietilenă și în proporție de 90—95 la sută la plastifianți, cauciuc sintetic, acid sulfuric, fibre sintetice.

Pe baza exploatării rezervelor interne de sulf, necesarul se va acoperi pînă la sfîrșitul cincinalului în proporție de peste 80 la sută.

Necesarul de celuloză și semiceluloză urmează să fie acoperit din producția internă în proporție de peste 90 la sută.

Ca urmare a creșterii producției de mătase naturală, lînă, in, bumbac, fibre și fire sintetice, necesarul industriei textile va fi acoperit în proporție de peste 70 la sută; la piei de bovine, gradul de asigurare va fi de peste 75 la sută.

Vor fi luate măsuri pentru **extinderea utilizării înlocuitorilor** de metale, material lemnos, materii prime pentru industria ușoară și alte materiale, adoptînd tehnologii care să permită folosirea lor eficientă.

2. Se va acorda o atenție sporită **valorificării deșeurilor** pentru a contribui, într-o măsură mai mare, la asigurarea resurselor materiale necesare producției. Se va organiza recuperarea pe scară largă de la întreprinderi, instituții și populație a deșeurilor și altor materiale refolosibile, majorîndu-se volumul acestor resurse pe întregul cincinal cu peste 60 la sută la fier vechi, de peste 3,5 ori la deșeuri de oțel aliat, cu peste 65 la sută la deșeuri de cupru, de 2,9 ori la anvelope reșapate și de 2,2 ori la cauciuc regenerat, cu circa 54 la sută la uleiuri minerale regenerate, cu circa 50 la sută la hîrtie, de peste 2—3 ori la materiale plastice și altele. De asemenea, comparativ cu 1975, la sfîrșitul cincinalului se va utiliza un volum cu 70—75 la sută mai mare de resurse energetice secundare.

3. Cu toate eforturile ce se vor depune pentru valorificarea cît mai largă a resurselor proprii de materii prime și energie, dezvoltarea economiei naționale în cincinalul 1976—1980 necesită **realizarea în continuare a unor importuri însemnate**, îndeosebi la țiței, cărbuni cocsificabili, minereu de fier, concentrate de metale neferoase, cupru, minereu de fosfor, cositor, nichel, bumbac, cauciuc natu-

ral. Planul va cuprinde resursele valutare necesare pentru achiziționarea acestora ; totodată, vor fi luate măsuri pentru încheierea de contracte de lungă durată și dezvoltarea acțiunilor de cooperare cu alte țări în vederea asigurării de surse certe și stabile de aprovizionare.

4. Ritmurile și obiectivele dezvoltării economico-sociale în cincinalul 1976—1980 impun intensificarea preocupării întreprinderilor, centralelor și ministerelor, a tuturor oamenilor muncii pentru **gospodărirea rațională a resurselor materiale.**

O atenție deosebită se va acorda economisirii combustibilului și energiei electrice. Vor fi luate, în continuare, măsuri pentru introducerea în producție a utilajelor și tehnologiilor cu randamente termice și energetice ridicate; se va urmări realizarea unor niveluri maxime de producție și de venit național cu consumuri minime de combustibili și energie. În anii cincinalului, consumurile specifice medii se vor reduce cu cel puțin 20 la sută la combustibil și circa 12 la sută la energie electrică.

Prin realizarea unei structuri a producției care să valorifice în mod superior metalul și prin reducerea accentuată a normelor de consum vor fi asigurate importante economii de laminate feroase ; în industria constructoare de mașini, consumurile specifice medii se vor reduce cu circa 26 la sută. De asemenea, se va micșora consumul de metale neferoase în industria electrotehnică, electronică și în alte ramuri. Valoarea producției industriei electronice și electrotehnice obținute dintr-o tonă de semifabricate de cupru va spori cu 25 la sută în 1980 față de 1975.

Se vor extinde în continuare măsurile pentru reducerea normelor de consum și economisirea materialului lemnos, a materiilor prime din industria ușoară, hîrtiei, cartonului, a tuturor resurselor materiale. Consumul de masă lemnoasă la 1 000 lei producție în industria lemnului, hîr-

tiei și celulozei urmează să scadă cu cel puțin 20 la sută în perioada cincinalului 1976—1980.

5. Complexitatea sarcinilor dezvoltării economice impune măsuri hotărîte pentru **perfecționarea aprovizionării tehnico-materiale.** Se vor studia cu toată atenția nevoile producției atît la materiile prime de bază, cît și la celelalte materiale, inclusiv auxiliare — asigurîndu-se, prin plan, resursele necesare pentru desfășurarea ritmică a proceselor de fabricație.

În vederea sporirii eficienței producției și acoperirii în condiții cît mai bune a necesităților de consum se va extinde acțiunea pentru tipizarea sortimentelor de metal și a altor produse industriale, a materialelor de construcții, a aparaturii de măsură și control, a sistemelor de automatizare, mașinilor, utilajelor și instalațiilor, precum și pentru stabilirea de nomenclatoare unice de produse și utilaje pe baza cărora să se desfășoare procesul de aprovizionare, proiectare și producție în toate ramurile.

Nivelul stocurilor va trebui normat la strictul necesar pentru fiecare întreprindere, luîndu-se măsuri operative în vederea readucerii în circuitul economic a stocurilor supranormative, creșterii vitezei de rotație a fondurilor materiale, realizării sarcinilor de producție cu un nivel minim de stocuri. La materiile prime de bază cu ciclu lung de aprovizionare se vor crea condiții pentru asigurarea unor stocuri mai mari — în concordanță cu nevoile producției — îndeosebi la cocs metalurgic, minereu de fier, bumbac, piei și altele.

Este necesar să se realizeze coordonarea și îndrumarea unitară a întregului proces de aprovizionare tehnico-materială, exercitarea unui control riguros și eficient pentru a se asigura aprovizionarea în concordanță cu cerințele reale ale producției, evitarea atît a imobilizărilor de resurse materiale, cît și a unei aprovizionări insuficiente.

6. O sarcină primordială este gospodărirea judicioasă şi utilizarea intensivă a fondurilor fixe productive din toate ramurile; pe seama capacităţilor existente la începutul anului 1976, urmează să se realizeze 65—70 la sută din întreaga producţie industrială a anului 1980, iar 30—35 la sută pe capacităţile noi ce se vor pune în funcţiune în cursul cincinalului.

Fiecare întreprindere, centrală, minister trebuie să ţină o evidenţă riguroasă a maşinilor, utilajelor, instalaţiilor, a tuturor capacităţilor de producţie şi a gradului de utilizare a acestora, luînd măsuri pentru încărcarea completă a fondurilor fixe. În acest scop se va acţiona cu fermitate pentru modernizarea utilajelor existente şi a tehnologiilor, eliminarea locurilor înguste care limitează folosirea integrală a unor capacităţi de producţie. În mod deosebit vor trebui stabilite soluţii pentru utilizarea cît mai deplină a suprafeţelor construite, urmînd ca — prin mai buna organizare şi raţionalizare a fluxurilor tehnologice — să se asigure montarea de utilaje suplimentare care să ducă la creşterea producţiei. În toate unităţile unde procesele tehnologice permit este necesar să se realizeze lucrul în trei schimburi.

În vederea utilizării depline a fondurilor fixe productive vor fi luate măsuri pentru menţinerea maşinilor, utilajelor şi instalaţiilor în perfectă stare de funcţionare, asigurîndu-se buna lor întreţinere, efectuarea la timp a reparaţiilor, respectarea strictă a disciplinei tehnologice, aprovizionarea corespunzătoare cu piese de schimb, aparatură de măsură şi control.

Pe toate treptele organizatorice trebuie întărit controlul asupra gospodăririi fondurilor fixe, acţionîndu-se cu fermitate pentru creşterea continuă a eficienţei lor economice.

DEZVOLTAREA CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE ŞI PROMOVAREA PROGRESULUI TEHNIC

Realizarea importantelor obiective ale dezvoltării economico-sociale a ţării în viitorul cincinal este condiţionată, în mod hotărîtor, de **creşterea aportului ştiinţei şi tehnologiei**, care se manifestă tot mai mult ca o forţă nemijlocită de producţie. Este necesar ca cincinalul viitor să devină cincinalul revoluţiei tehnico-ştiinţifice, al afirmării largi a cuceririlor celor mai avansate ale cunoaşterii în toate ramurile şi sectoarele industriei româneşti. Se va intensifica activitatea de cercetare ştiinţifică şi de dezvoltare tehnologică în toate sectoarele, asigurîndu-se orientarea ei fermă spre nevoile concrete ale industriei, agriculturii şi celorlalte ramuri economice, spre utilizarea superioară a resurselor de materii prime şi energie, modernizarea tehnologiilor, ridicarea parametrilor calitativi ai produselor, creşterea productivităţii muncii sociale.

Activitatea de cercetare şi de introducere a progresului tehnic este orientată cu prioritate spre:

— **creşterea potenţialului naţional de rezerve de materii prime şi energetice**;

— **elaborarea de noi tehnologii** care să conducă la valorificarea superioară a tuturor categoriilor de resurse naturale, la reducerea consumurilor specifice şi creşterea generalizată a eficienţei;

— **crearea de maşini, utilaje şi instalaţii noi**, pentru susţinerea introducerii şi difuzării largi a progresului tehnic şi tehnologiilor avansate, satisfacerea cerinţelor programului naţional de investiţii;

— **crearea de noi materiale** apte de a se substitui materialelor scumpe şi deficitare şi să contribuie la reducerea continuă a cheltuielilor materiale;

— susţinerea **dezvoltării şi perfecţionării producţiei**

agricole vegetale și animale, a realizării cît mai eficiente a programului de îmbunătățiri funciare;

— sprijinirea acțiunilor îndreptate spre **îmbunătățirea calitativă a vieții, a stării de sănătate a populației și spre protecția mediului înconjurător;**

— promovarea **cercetărilor fundamentale** orientate în domenii de mare actualitate, necesare dezvoltării în perspectivă a științei și tehnologiei.

În perioada 1976—1980, activitatea de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică va cuprinde circa 600 de obiective subordonate dezvoltării economice și sociale, dintre care o mare parte se vor aplica în cursul cincinalului, iar altele, cu caracter fundamental, vor asigura rezerva de soluții tehnico-științifice pentru obiectivele de bază ale cincinalului 1981—1985.

Totodată, corespunzător direcțiilor de bază ale dezvoltării economiei naționale, în anii 1976—1980, tehnologiile noi, de concepție proprie, și tehnologiile perfecționate care se vor introduce în producție vor asigura realizarea a peste 80 la sută din totalul tehnologiilor noi și perfecționate prevăzute pentru obiectivele de investiții planificate.

În aceeași perioadă se prevăd asimilarea și punerea în fabricație a unui mare număr de **mașini, utilaje și instalații noi și perfecționate.**

Pe baza realizării programului de asimilare și introducere în fabricație a produselor noi, la nivelul anului 1980 circa 45 la sută din valoarea producției industriale se va realiza pe seama produselor noi și perfecționate.

În cincinalul viitor se vor extinde **mecanizarea și automatizarea producției,** fiind prevăzute în acest scop un număr important de **acțiuni de mecanizare și de automatizare** cu caracter complex.

În industria extractivă, cercetarea va contribui la punerea în valoare a rezervelor de huilă, a țițeiului și gazelor naturale de la mare adîncime, acordînd importanță creșterii factorului de recuperare a țițeiului. Se va acorda atenție valorificării unor minereuri complexe și cuprifere din zone noi.

Tehnologiile noi și perfecționate care se vor introduce în special la exploatarea minereurilor în cariere pe baza folosirii unor utilaje de mare randament reprezintă circa 7 la sută din totalul tehnologiilor noi și perfecționate, pe economie.

În domeniul energeticii cercetarea va aborda probleme ale reducerii consumului de combustibili în centralele termoelectrice, utilizarea șisturilor bituminoase, realizarea centralelor nuclearo-electrice și valorificarea de noi surse de energie. Se prevede ca în acest domeniu să fie aplicate circa 3 la sută din totalul tehnologiilor noi și perfecționate pe economie.

În scopul susținerii programului energetic, se vor asimila cazane de abur pe lignit și șisturi bituminoase, grupuri energetice cu turbine bulb și grupuri turbogeneratoare pentru centralele nucleare.

În industria chimică cercetarea științifică se va dezvolta, în continuare, în domeniul producerii gazelor sintetice energetice, al noilor surse de energie, înlocuitorilor sintetici, catalizatorilor, al îmbunătățirii calității produselor, reducerii consumului de materiale și energie, producerii de noi sortimente de cauciuc sintetic, fire și fibre cu caracteristici superioare, tipuri noi de polimeri și copolimeri, îngrășăminte complexe organo-minerale, elaborării unor tehnologii noi de prelucrare primară și secundară a țițeiului, realizării de noi produse anorganice și noi tipuri de detergenți, noi medicamente și antidăunători, biostimulatori, obținerea de metale rare și pure.

În industria chimică tehnologiile noi ce se vor aplica reprezintă peste 30 la sută din totalul tehnologiilor noi și perfecționate pe economie. Acestea se referă în special

la tehnologii de fabricare a maselor plastice, cauciucului sintetic, firelor şi fibrelor sintetice, noi tipuri de pesticide, produse organice de bază, noi tipuri de detergenţi, auxiliari, lacuri şi vopsele, noi tipuri de coloranţi, noi tipuri de monomeri, lubrifianţi, îngrăşăminte minerale. Pentru industria chimică se vor asimila noi produse protejate contra coroziunii, noi aparate de măsură şi control, instalaţii pentru tratarea chimică a apei.

În industria metalurgică cercetarea se va axa pe extinderea folosirii huilelor slab cocsificabile şi utilizarea cărbunilor energetici indigeni la fabricarea cocsului şi reducerea consumului de metal prin obţinerea de oţeluri sudabile cu limită de curgere ridicată şi inoxidabile.

În acest domeniu al industriei se vor aplica peste 7 la sută din totalul tehnologiilor noi şi perfecţionate şi vor fi introduse în fabricaţie circa 8 la sută din totalul produselor noi pe economie.

În industria construcţiilor de maşini, cercetarea va aborda elaborarea de echipamente energetice, instalaţii de foraj şi explorare pe platforma continentală a Mării Negre, diversificarea navelor maritime pînă la capacităţi de 150 mii tdw, realizarea de noi autovehicule şi tractoare. Se vor elabora noi tipuri de maşini-unelte cu grad înalt de automatizare şi linii tehnologice pentru prelucrat mase plastice, iar **în domeniul electrotehnicii şi electronicii** se vor crea noi echipamente de acţionare electrică, mijloace de automatizare, echipamente de calcul, noi componente electronice şi circuite integrate pentru calculatoare.

Se vor aplica circa 12 la sută din totalul tehnologiilor noi şi perfecţionate pe economie. Acestea sînt destinate să asigure ridicarea nivelului tehnic în turnătorii, la operaţiile de sudare, la prelucrarea la cald şi la rece a metalului, tehnologii moderne de tratament termic, inclusiv sub vid şi sub zero grade.

Vor fi asimilate şi puse în fabricaţie un mare număr de produse noi şi perfecţionate. Vor fi asimilate noi maşini-unelte cu comandă program, utilaje pentru susţinerea programelor din industriile extractivă, energetică, chimică şi metalurgică, noi echipamente de acţionare şi automatizare.

Se vor intensifica activitatea de cercetare şi introducerea progresului tehnic şi în domeniile **industriei materialelor de construcţii şi prelucrării lemnului, industriei uşoare şi în construcţii.** În aceste domenii se vor aplica peste 21 la sută din totalul tehnologiilor noi şi perfecţionate şi vor fi asimilate un număr important de produse noi, precum şi o gamă largă de materiale şi bunuri de consum.

În industria materialelor de construcţii va deveni preponderentă tehnologia de obţinere a clincherului pe linii moderne cu capacitatea de 3 000 tone/zi şi de utilizare a cimenturilor superioare; la prelucrarea lemnului se vor aplica tehnologii pentru economisirea importantă a masei lemnoase, iar în industria uşoară tehnologii pentru valorificarea în proporţie sporită a resurselor din ţară, îndeosebi in, cînepă, mătase naturală.

În agricultură, cercetarea va contribui la crearea de noi soiuri de grîu de înaltă productivitate, hibrizi simpli şi dubli de porumb mai timpurii, de floarea-soarelui, tomate timpurii, soiuri noi de cartofi şi sfeclă de zahăr, alte plante tehnice, îndeosebi in, cînepă, bumbac cu calităţi tehnologice superioare. În zootehnie, cercetarea va susţine crearea de linii la ovine cu producţie ridicată de lînă, sporirea aptitudinilor pentru carne la rasele crescute în ţara noastră, crearea de hibrizi de viermi de mătase de mare productivitate.

Cercetarea va elabora noi **tehnologii pentru combaterea poluării mediului.**

Va cunoaște o largă dezvoltare cercetarea fundamentală și aplicativă în domeniile **matematicii, fizicii, chimiei și biologiei,** atît pentru dezvoltarea științei, în general, cît și pentru dezvoltarea domeniilor de vîrf ale economiei naționale. O atenție deosebită se va acorda studierii biologiei omului, adaptării sale la condițiile moderne, prelungirii vieții sale active. **Științele economice și sociale** își vor spori aportul la soluționarea diferitelor probleme ale creșterii productivității muncii și reducerii cheltuielilor materiale, înlăturării pierderilor și sporirii rentabilității, la aplicarea metodelor și formelor avansate de conducere și organizare.

Se va intensifica ritmul înzestrării economiei cu **tehnică de calcul** și introducerea sistemelor de conducere cu mijloace de prelucrare automată a datelor, acordîndu-se prioritate dotării întreprinderilor și centralelor industriale.

Paralel cu dezvoltarea potențialului științific prin dotarea unităților de cercetare cu mijloace moderne de investigație, **se vor extinde formele și metodele avansate de organizare și desfășurare a activității de cercetare și dezvoltare tehnologică,** urmărindu-se îmbinarea strînsă a științei și tehnologiei cu învățămîntul și producția.

În cadrul programelor de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică, de introducere a tehnologiilor moderne se va acorda o atenție deosebită activității de engineering în domeniile chimiei, construcțiilor de mașini, energeticii și altele, experimentării și aplicării în producție și viața socială a invențiilor și descoperirilor valoroase, asigurîndu-se astfel competitivitate tehnologiilor și produselor proprii pe piața mondială, exportul de tehnologii și obiective industriale complexe, bazate pe concepție românească.

FORȚA DE MUNCĂ, PREGĂTIREA ȘI PERFECȚIONAREA CADRELOR, RIDICAREA GRADULUI DE CALIFICARE A TUTUROR OAMENILOR MUNCII

1. Pe baza amplului program de investiții, a dezvoltării tuturor ramurilor și sectoarelor de activitate, vor fi create **1—1,2 milioane de noi locuri de muncă,** din care 60 la sută în industrie. În cursul cincinalului, **populația ocupată în industrie va depăși pentru prima dată în istoria țării pe cea ocupată în agricultură**; în 1980, industria și construcțiile vor cuprinde 47—48 la sută din populația ocupată, iar agricultura 27—28 la sută. Procesul de trecere a populației agricole în alte ramuri — determinat de cerințele dezvoltării forțelor de producție moderne, de necesitatea sporirii productivității muncii sociale — se va desfășura, ca și pînă acum, în mod planificat și în condițiile creșterii standardului de viață al tuturor oamenilor muncii.

În 1980 în industrie, în celelalte ramuri neagricole, în agricultura de stat și în stațiunile de mașini agricole vor lucra 7,4—7,6 milioane de oameni, reprezentînd peste 72 la sută din populația ocupată a țării.

Acoperirea necesarului de cadre impune formarea profesională în cursul cincinalului a unui număr de 1,8—2 milioane persoane, prin toate formele de pregătire. În această perioadă se vor pregăti 1 550—1 700 mii muncitori calificați și 250—300 mii tehnicieni, maiștri, ingineri și alte cadre de specialitate.

Programul privind pregătirea forței de muncă se va realiza în strînsă legătură cu diversificarea cerințelor economiei și vieții sociale, cu exigențele progresului tehnic, ale introducerii metodelor științifice de conducere, precum și cu necesitățile formării multilaterale a omu-

lui societății socialiste. Pentru asigurarea forței de muncă în toate ramurile și sectoarele economiei — condiție hotărîtoare a înfăptuirii obiectivelor dezvoltării economice și sociale — la fiecare întreprindere, centrală, minister și județ se vor întocmi programe speciale privind pregătirea și perfecționarea cadrelor (pe profesii, specialități și niveluri de pregătire), recrutarea, repartizarea și folosirea acestora în concordanță cu nevoile societății.

2. **Se va dezvolta în continuare învățămîntul de toate gradele** și se va perfecționa conținutul său corespunzător cerințelor progresului economico-social și cultural al țării. Învățămîntul va asigura necesarul de cadre calificate în strînsă corelare cu nevoile dezvoltării economice și sociale, sporindu-și continuu eficiența prin împletirea organică a procesului de instruire cu activitatea practică în producție. Unitățile de învățămînt vor organiza ateliere de producție, laboratoare, stații-pilot sau vor asigura, împreună cu unitățile economico-sociale de profil, participarea directă la producție a elevilor și studenților, astfel ca pînă la terminarea cursurilor tinerii să dobîndească cunoștințele practice necesare încadrării rapide într-o activitate socială utilă.

În **învățămîntul preșcolar** vor fi cuprinși într-o proporție sporită copiii între 3—6 ani; la sfîrșitul cincinalului, gradul de cuprindere va fi de cel puțin 80 la sută din copiii de vîrstă preșcolară.

Se va încheia acțiunea de generalizare **a învățămîntului de 10 ani** prin cuprinderea întregii generații de tineri în prima treaptă de liceu. În felul acesta se vor asigura o pregătire unitară, științifică și de cultură generală, precum și o pregătire profesională de specialitate, astfel ca tinerii să se poată integra în timp scurt într-o muncă utilă societății, cu precădere în producție.

Va crește numărul elevilor cuprinși în **licee de specialitate**, urmărindu-se astfel realizarea unei mai bune concordanțe între efectivele pregătite prin diferite tipuri de licee și cerințele de cadre calificate pentru economie; liceele de specialitate vor cuprinde circa 70 la sută din numărul elevilor de liceu.

Se va dezvolta **învățămîntul profesional**, care va trebui să dea tinerilor cunoștințe profesionale și deprinderi practice temeinice pentru exercitarea profesiei. În perioada 1976—1980 se vor pregăti 550—600 mii muncitori în școlile profesionale și 750—800 mii la cursurile de calificare de scurtă durată și 250—300 mii prin învățămîntul liceal. O atenție deosebită se va acorda pregătirii muncitorilor calificați în meserii din ramurile industriale de bază, îndeosebi din construcția de mașini — electronică, electrotehnică, mașini-unelte, optică, mecanică fină, utilaje tehnologice — din chimie, metalurgie, din industria minieră, construcții-montaj, precum și în meserii pentru nevoile modernizării agriculturii.

Învățămîntul superior se va dezvolta în continuare, asigurînd satisfacerea deplină a nevoilor de cadre pentru toate sectoarele de activitate economico-socială. În anul 1980 în învățămîntul superior vor fi cuprinse circa 160 000 de persoane; va crește cu prioritate numărul studenților în învățămîntul tehnic. În perioada 1976—1980 învățămîntul superior și post-liceal va fi absolvit de 180—200 mii persoane, din care 83 000 vor fi absolvenți ai învățămîntului tehnic superior (ingineri și subingineri). Se va acționa pentru integrarea mai rapidă, organică a învățămîntului cu cercetarea și producția. Întregul proces de pregătire în școlile superioare va fi astfel organizat încît profesorii și studenții să participe atît la învățămînt, cît și la activitatea practică, facultățile devenind astfel puternice centre de învățămînt, cercetare și producție, ca-

pabile să aducă o contribuţie însemnată la dezvoltarea economiei şi culturii socialiste.

Pe toate treptele sale, învăţămîntul va asigura absolvenţilor o pregătire multilaterală şi o calificare complexă, cu profil larg, potrivit cerinţelor de dezvoltare modernă a economiei. În acest scop se vor îmbunătăţi planurile de învăţămînt şi programele şcolare, se vor moderniza şi perfecţiona metodele de predare, punîndu-se un accent mai mare pe activităţile de laborator şi atelier pentru a asigura continua ridicare a nivelului învăţămîntului, formarea tinerei generaţii potrivit cu cerinţele programului de dezvoltare a patriei noastre, ale făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

3. Pornindu-se de la necesitatea obiectivă a însuşirii şi aplicării cuceririlor tehnicii şi ştiinţei mondiale în toate domeniile de activitate, ca premisă esenţială pentru dezvoltarea economico-socială a României, se va asigura **completarea şi înnoirea continuă a cunoştinţelor tuturor categoriilor de oameni ai muncii.** Înfăptuind sarcinile sistemului naţional de reciclare, toţi lucrătorii — muncitori, maiştri, tehnicieni, ingineri, cadre de conducere, ceilalţi specialişti din economie, cercetare, învăţămînt şi alte domenii de activitate — trebuie să-şi însuşească noile realizări ale ştiinţei, tehnologiei şi culturii, să fie capabili să mînuiască tehnica avansată, să aplice metodele moderne în conducere şi gestiune. Întreprinderile, centralele, ministerele şi celelalte organe centrale vor asigura, pe bază de programe speciale, perfecţionarea periodică a cunoştinţelor tuturor cadrelor pe niveluri de pregătire şi specialităţi, ţinînd seama de cerinţele producţiei şi de calificarea de bază a lucrătorilor.

Răspîndirea mai largă a ştiinţei şi culturii va contribui la creşterea gradului de calificare a oamenilor muncii, la manifestarea tot mai deplină a capacităţilor creatoare ale fiecărui cetăţean în slujba propăşirii accelerate a ţării.

RIDICAREA CONTINUĂ A EFICIENŢEI ACTIVITĂŢII ECONOMICE

În cincinalul 1976—1980, pe lîngă dezvoltarea în ritmuri rapide a producţiei materiale, un obiectiv esenţial îl constituie sporirea eficienţei producţiei, ridicarea la un nivel calitativ înalt a întregii activităţi economico-sociale. Aceasta va impune să se acţioneze cu hotărîre pentru creşterea productivităţii muncii, reducerea costurilor de producţie, îmbunătăţirea calităţii produselor şi folosirea cu randament sporit a fondurilor fixe, a tuturor resurselor materiale şi financiare ale ţării. O atenţie deosebită se va acorda reducerii cheltuielilor materiale de producţie.

1. În cadrul cincinalului va trebui să se realizeze o **creştere substanţială a productivităţii muncii**; pe această cale se va obţine circa 70 la sută din sporul producţiei industriale.

Atingerea acestor obiective de creştere a productivităţii muncii se va realiza nu prin intensificarea efortului fizic, ci prin modernizarea continuă a activităţii de producţie, perfecţionarea tehnologiilor de fabricaţie, introducerea pe scară largă a mecanizării şi automatizării, stimularea gîndirii creatoare a oamenilor muncii, accentuarea muncii de concepţie tehnică, prin valorificarea iniţiativei, inteligenţei şi spiritului novator ale celor ce muncesc.

Valorificarea cu maximum de randament a potenţialului tehnic şi a resurselor materiale impune ca întreprinderile, centralele şi ministerele să acţioneze pentru **perfecţionarea organizării producţiei şi a muncii,** pentru îmbunătăţirea continuă a normării muncii, pentru introducerea pe scară largă a metodelor şi formelor înaintate, eficiente de conducere şi organizare. Se vor lua măsuri pentru creşterea gradului de concentrare şi specializare

a producției, tipizarea pieselor, subansamblelor și produ-
selor ; organizarea rațională a fluxurilor tehnologice ; fo-
losirea eficientă a timpului de lucru ; delimitarea precisă
a sarcinilor și atribuțiilor tuturor oamenilor muncii ; or-
ganizarea rațională a locurilor de muncă. În toate unită-
țile trebuie asigurată întărirea ordinii și disciplinei în
muncă, eliminarea pierderilor de timp de lucru și a în-
treruperilor nejustificate în producție.

Se vor lua măsuri pentru aplicarea strictă a norma-
tivelor de structură privind încadrarea cu personal teh-
nico-administrativ a unităților socialiste pentru stabilirea
unui raport just între personalul din producția materială
și personalul care lucrează în alte activități, pentru
orientarea specialiștilor cu deosebire spre activitățile pro-
ductive. Se va acționa pentru înnoirea permanentă a
aparatului din ministere și alte instituții centrale, din
serviciile de administrație ale centralelor și întreprinderi-
lor. Se vor asigura, astfel, îmbunătățirea calitativă a ac-
tivității aparatului administrativ, menținerea unui contact
permanent cu realitățile economico-sociale ale țării, pre-
venirea și eliminarea fenomenelor de birocratism, dîn-
du-se, totodată, posibilitatea specialiștilor care au lucrat
o anumită perioadă în munci administrative să-și îm-
prospăteze direct în producție cunoștințele profesionale.

2. În centrul activității ministerelor, a celorlalte or-
gane centrale, a unităților economice, a tuturor oamenilor
muncii, a întregului nostru partid va trebui să stea **ridi-
carea nivelului tehnic și a calității produselor.** Este ne-
cesar să se acționeze mai hotărît pentru introducerea pe
scară largă a tehnologiilor moderne și înnoirea într-un
ritm mai rapid a producției, îndeosebi a mașinilor și uti-
lajelor, pentru a asigura produselor românești parametri
tehnici și calitativi comparabili cu cei realizați pe plan
mondial. Vor trebui luate măsuri pentru organizarea ști-
ințifică a proceselor de producție, întărirea controlului

tehnic de calitate — folosind cele mai moderne mijloace
și metode de verificare — astfel ca nici o mașină, nici un
utilaj, nici un produs să nu mai poată ieși din întreprin-
deri dacă nu corespunde cerințelor tehnice și de calitate
stabilite prin proiecte și solicitate pe piața internă și in-
ternațională.

3. **Sistemul financiar și de prețuri** va asigura punerea
în valoare a tuturor rezervelor de sporire a veniturilor
societății, mobilizarea resurselor financiare ale țării și
utilizarea lor judicioasă pentru înfăptuirea obiectivelor
cincinalului. Se va urmări ca în întreaga economie fon-
durile să fie utilizate în modul cel mai rațional, cu ma-
ximum de randament. În activitatea financiară se va
avea în vedere realizarea concordanței necesare între ve-
nituri și cheltuieli, a unei circulații monetare sănătoase,
accelerarea vitezei de rotație a banilor. Pe baza dezvol-
tării economiei naționale se va acționa pentru creșterea
puterii de cumpărare a leului, atît în țară, cît și în ra-
port cu alte monezi.

Vor fi luate în continuare măsuri pentru întărirea
disciplinei de plan și financiare. Controlul financiar-
bancar trebuie să acționeze cu fermitate împotriva risi-
pei, neglijenței și a lipsei de răspundere, pentru evitarea
oricăror cheltuieli neeconomicoase, pentru obținerea unui
efect util maxim la fiecare leu cheltuit în economie și
în celelalte activități.

4. În centrul activității economice vor sta **realizarea
producției cu cheltuieli minime, sporirea rentabilității,**
micșorarea continuă a cheltuielilor de producție fiind
baza stabilității prețurilor, o condiție deosebit de impor-
tantă a realizării programului partidului de sporire a ve-
niturilor reale ale oamenilor muncii.

Sînt necesare măsuri hotărîte în vederea reducerii, în
cincinalul următor, a cheltuielilor de producție astfel în-
cît acestea să scadă cu 6,5—7 la sută. În mod deosebit,

vor trebui urmărite reducerea consumurilor specifice de materii prime, materiale, combustibil și energie, utilizarea integrală a capacităților de producție și a timpului de lucru, gospodărirea judicioasă a tuturor mijloacelor materiale și financiare.

COMERȚUL EXTERIOR ȘI COOPERAREA ECONOMICĂ INTERNAȚIONALĂ

1. În dezvoltarea comerțului său exterior și a cooperării economice internaționale, România pornește de la **imperativul participării cît mai active la circuitul economic mondial ca o necesitate obiectivă a creșterii accelerate a economiei naționale, a progresului societății românești.** Planul cincinal 1976—1980 va urmări sporirea comerțului exterior și îmbunătățirea structurii sale, extinderea cooperării internaționale în producție, tehnică și știință. Se va acționa cu hotărîre ca, paralel cu creșterea volumului comerțului exterior, să se realizeze o balanță de plăți echilibrată, sporindu-se în același timp rezervele valutare ale țării.

În deplină concordanță cu orientările fundamentale ale politicii sale externe, România va dezvolta, în continuare, largi relații economice cu toate statele, pe baza principiilor respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc.

O pondere însemnată vor deține, în continuare, relațiile economice cu țările membre ale C.A.E.R.; România își va aduce contribuția la realizarea obiectivelor „Programului complex", va acționa pentru intensificarea colaborării în cadrul C.A.E.R. pe baza principiilor înscrise în statutul acestei organizații, în scopul asigurării unei dezvoltări mai rapide și armonioase a fiecărei țări membre,

al accelerării procesului de egalizare a nivelurilor de dezvoltare economică a țărilor socialiste. În același timp, România va dezvolta și adînci raporturile economice cu toate celelalte țări socialiste în interesul cauzei generale a întăririi forțelor mondiale ale socialismului, creșterii puterii sale de atracție în lume.

Țara noastră va acționa și în viitor pentru amplificarea relațiilor economice cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, în scopul înaintării mai rapide, atît a României, cît și a statelor respective, pe calea lichidării decalajului față de țările înaintate economic.

În același timp, România va extinde raporturile economice cu țările capitaliste dezvoltate, pe baza politicii sale externe de promovare a unor largi relații de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

2. **Volumul comerțului exterior** va crește cu 72—80 la sută față de perioada 1971—1975.

O dinamică mai accentuată va reveni **exportului** — al cărui volum va spori cu 75—85 la sută. Va fi asigurată creșterea mai accentuată a exportului de produse ale industriei construcțiilor de mașini și industriei chimice, care, împreună, vor deține peste jumătate din totalul exportului.

Importul va înregistra o creștere de 60—70 la sută față de 1971—1975 — în principal, ca urmare a sporirii importului de combustibil, materii prime, mașini, utilaje și instalații, precum și a schimburilor de produse rezultate din desfășurarea acțiunilor de cooperare și specializare în producție cu alte state.

3. În realizarea acestor obiective și corespunzător cerințelor majore ale dezvoltării economiei, se va acorda o deosebită atenție **creșterii eficienței activității de comerț exterior,** valorificării cît mai înalte a potențialului tehnic, material și uman al țării.

Întreprinderile, centralele și ministerele trebuie să se preocupe de creșterea substanțială a nivelului calitativ al mărfurilor destinate exportului, ca o condiție esențială a competitivității lor; fiecare produs românesc de export va trebui să se caracterizeze printr-o calitate ireproșabilă, astfel încît să facă față cu succes exigențelor mereu crescînde ale pieței externe. Se vor urmări cu strictețe livrarea ritmică a produselor pentru export, încheierea de contracte ferme, de lungă durată.

Este, de asemenea, necesar ca unitățile producătoare, centralele și ministerele să cunoască permanent tendințele de moment și de perspectivă ale pieței mondiale, să folosească, în interesul economiei noastre, conjunctura externă, să depună eforturi susținute pentru valorificarea superioară la export a mărfurilor românești. Se va acorda o atenție sporită creării unei rețele corespunzătoare de comercializare a produselor pe piața externă, precum și organizării serviciilor după vînzare.

În îndeplinirea obiectivelor planului de dezvoltare economico-socială se vor aplica criterii mai raționale de desfășurare a importului, în scopul dimensionării lui la strictul necesar, pe baza utilizării judicioase a fondurilor valutare, folosirii mai intense a resurselor naționale și a posibilităților tot mai largi oferite de producția internă. Beneficiarii de importuri trebuie să asigure gospodărirea rațională a materiilor prime și materialelor importate. În planificarea și executarea operațiilor de comerț exterior, fiecare unitate, fiecare minister trebuie să se orienteze spre a asigura, prin exporturi, fondurile valutare necesare importului.

4. **Cooperarea în producție și tehnico-științifică** va ocupa în anii viitori un loc tot mai important în raporturile economice externe ale României. Dezvoltarea în interes reciproc a cooperării în producție și tehnico-științifice cu toate statele — formă superioară de manifestare a relațiilor economice dintre state — va trebui să corespundă, într-o măsură mai mare, necesităților de creștere accelerată și modernizare a forțelor de producție, să faciliteze accesul larg la cuceririle științei contemporane, la tehnologiile înaintate, să aducă o contribuție mai substanțială la dezvoltarea economiei naționale.

Se va acorda o atenție deosebită sporirii eficienței societăților mixte existente și a celor ce vor fi create în viitor. Se vor urmări diminuarea cheltuielilor generate de activitatea acestora, creșterea rentabilității și sporirea contribuției lor la dezvoltarea generală a comerțului exterior.

5. Se va extinde, în continuare, **turismul internațional.** Se va acționa pentru modernizarea bazei materiale a turismului și, îndeosebi, pentru dezvoltarea stațiunilor montane și de tratament. Vor fi extinse și îmbunătățite prestațiile de servicii în toate zonele turistice.

6. **România își va intensifica activitatea în cadrul tuturor organismelor economice și financiare internaționale** în care este membră — ca formă de participare la diviziunea internațională a muncii, la cooperarea multilaterală economică, financiară și tehnico-științifică.

7. În conformitate cu tendințele politice, economice și sociale ale evoluției lumii contemporane, România va acționa, în continuare și în mod perseverent, pentru **instaurarea în viața internațională a unei noi ordini economice,** care să permită dezvoltarea nestînjenită a raporturilor economice internaționale pe baze echitabile și deplin democratice, să asigure participarea activă și în condiții de real avantaj reciproc la circuitul economic mondial, precum și accesul la știința și tehnologiile moderne, lichidarea orică-

ror restricții și discriminări în raporturile economice internaționale.

Sprijinind cu fermitate dezvoltarea unor raporturi economice internaționale de tip nou, România va acționa corespunzător intereselor propriului progres economic, cît și ale dezvoltării colaborării internaționale, aducînd astfel o contribuție la stimularea cursului spre destindere și securitate, la consolidarea păcii în lume.

CREȘTEREA VENITULUI NAȚIONAL ȘI A NIVELULUI DE TRAI

1. Ca rezultat al dezvoltării în ritm înalt a întregii activități economico-sociale, produsul social va crește într-un ritm mediu anual de 8—9 la sută, fiind în 1980 de aproape 1 400 miliarde lei. Totodată, venitul național va crește într-un ritm de 9—10 la sută, depășind, la sfîrșitul cincinalului viitor, 600 miliarde lei. Aceasta va permite aplicarea unei politici consecvente de ridicare continuă a veniturilor nominale și reale ale tuturor oamenilor muncii, va crea posibilități materiale pentru rezolvarea în condiții tot mai bune a unor probleme sociale, cum sînt construcțiile de locuințe, îmbunătățirea dotării edilitar-gospodărești a orașelor și satelor, dezvoltarea învățămîntului, ocrotirea sănătății populației, sporirea pensiilor și ajutorului de stat pentru familiile cu mulți copii.

În cincinalul 1976—1980, cea mai mare parte a venitului național — 66—67 la sută — va fi alocată **fondului de consum**; se vor crea premise pentru satisfacerea tot mai deplină a cerințelor membrilor societății, în condițiile aplicării consecvente a criteriului socialist de remunerare a muncii, ale promovării principiilor eticii și echității socialiste în repartiția veniturilor. În vederea dezvol-

tării rapide a forțelor de producție și asigurării progresului multilateral al întregii societăți, importante resurse vor fi alocate **fondului național de dezvoltare economico-socială**; cota din venitul național destinată acestui fond va fi de 33—34 la sută pe întregul cincinal.

2. **Veniturile totale reale** ale populației urmează să crească, în anul 1980, cu 35—37 la sută față de 1975. Retribuția medie nominală se va majora față de 1975 cu 24—26 la sută. Se va acorda, în continuare, o atenție deosebită majorării retribuțiilor mici, asigurîndu-se un raport echitabil și, în același timp, stimulator între retribuția minimă și maximă.

Politica de prețuri va urmări încadrarea prețurilor bunurilor de consum în prevederile planului și, pe această bază, asigurarea creșterii necontenite a puterii de cumpărare a populației. **Retribuția medie reală** va înregistra, pînă în 1980, o creștere de 18—20 la sută față de nivelul anului 1975.

O influență pozitivă asupra nivelului de trai o va exercita crearea condițiilor pentru reducerea treptată pînă la sfîrșitul cincinalului a săptămînii de lucru la 42—44 ore.

Veniturile reale provenite din munca în cooperativele agricole de producție, precum și din gospodăriile personale pe o persoană activă vor crește cu 20—25 la sută față de 1975.

3. În corelație cu evoluția veniturilor bănești și a puterii de cumpărare a populației, **volumul desfacerilor de mărfuri** cu amănuntul va crește cu 40—45 la sută față de 1975. În structura desfacerilor de mărfuri, concomitent cu îmbunătățirea continuă a aprovizionării populației cu bunuri alimentare, se vor accentua și diversifica vînzările de produse nealimentare.

La principalele produse, vînzările prin comerț vor crește astfel :

	Nivelul anului 1980 față de 1975 (în %)
— carne și produse din carne	130—140
— pește	150—160
— lapte de consum	135—145
— unt	150—160
— brînzeturi	130—140
— ulei comestibil	120—130
— zahăr	110—115
— ouă	140—150
— legume	155—160
— fructe (inclusiv struguri)	130—140
— confecții textile	160—170
— tricotaje	140—150
— încălțăminte	130—140
— aparate de radiorecepție	135—140
— televizioare	145—150
— frigidere	135—140
— autoturisme	200—230
— mobilă	150—155

Se va dezvolta rețeaua comercială, acordîndu-se prioritate dotării noilor cartiere de locuințe cu unități comerciale.

În vederea creării unor condiții mai bune pentru alimentația populației și a ușurării muncii casnice, se va continua diversificarea rețelei de alimentație publică și se vor înființa noi unități de producție și desfacere. Vor fi luate măsuri de îmbunătățire a organizării și profilării unităților comerciale, dezvoltîndu-se formele moderne și rapide de servire a populației.

4. **Volumul serviciilor** prestate populației va spori în 1980 cu 61—68 la sută față de 1975, dezvoltîndu-se cu precădere prestațiile pentru construcții și reparații (cu 80—85 la sută), gospodăria comunală, serviciile casnice, serviciile turistice (de 2—2,4 ori). Volumul prestațiilor din mediul rural va crește într-un ritm superior mediei pe

țară. Se vor lua măsuri ca unitățile cooperației de consum și cooperativele agricole de producție să dezvolte la sate prestările de servicii — îndeosebi pentru construcții, întreținerea și repararea locuințelor, a bunurilor gospodărești de folosință îndelungată, spălătorii, servicii de igienă.

5. Un obiectiv principal al politicii de creștere a nivelului de trai al populației îl constituie **accelerarea ritmului construcțiilor de locuințe.** În perioada 1976—1980 se vor construi 815 mii apartamente fizice din fondurile statului și din fondurile populației cu sprijinul statului în credite și execuție. Totodată, statul va asigura materiale pentru construirea a 250—300 mii locuințe de către populația rurală.

În cursul cincinalului se vor construi, de asemenea, cămine pentru nefamiliști cuprinzînd circa 200 mii locuri ; numărul total la care se va ajunge în 1980 — de peste 500 mii locuri — va acoperi în mod practic integral necesitățile pentru această categorie de locuințe.

Pentru dezvoltarea activităților și serviciilor de gospodărie comunală se vor aloca fonduri de investiții cu circa 25 la sută mai mari decît în perioada 1971—1975 ; principala parte a acestora va fi destinată echipării tehnico-edilitare a orașelor, dezvoltării rețelei pentru alimentare cu apă și altor lucrări de urbanizare, îmbunătățirii radicale a transportului în comun din orașe.

6. Paralel cu creșterea veniturilor directe din muncă și asigurarea în măsură mereu sporită a bunurilor materiale și serviciilor, se vor dezvolta **activitățile finanțate de stat pentru satisfacerea unor nevoi sociale.** Cheltuielile statului pentru finanțarea acestor acțiuni vor crește în anii 1976—1980 cu peste 50 la sută față de perioada 1971—1975.

Pensia medie reală de asigurări sociale va spori cu 15—16 la sută în 1980 față de anul 1975 ; aproximativ în

aceeași proporție vor spori și celelalte categorii de pensii. Vor crește substanțial și pensiile de care beneficiază membrii cooperativelor agricole de producție. De asemenea, se va majora în continuare **alocația de stat pentru copii**, concomitent cu aplicarea și a altor măsuri pentru sprijinirea familiilor cu mulți copii.

Vor fi alocate fonduri însemnate pentru dezvoltarea bazei materiale a **ocrotirii sănătății**. Se vor construi spitale și complexe clinice universitare în diferite orașe ale țării, precum și 41 policlinici; în perioada 1976—1980 vor fi date în funcțiune peste 23 400 paturi în **cele 45 spitale noi ce se vor construi**. Va spori dotarea unităților în funcțiune și se vor lua măsuri pentru îmbunătățirea asistenței medicale pe întregul teritoriu al țării.

Prin construirea, în cursul cincinalului, a unor capacități cuprinzînd 100 mii locuri în creșe, numărul acestora va ajunge în 1980 la aproape 200 mii, acordîndu-se astfel un sprijin mai mare familiilor pentru îngrijirea și creșterea copiilor.

Cheltuielile pentru **învățămînt** vor crește în cincinalul 1976—1980 cu 35 la sută față de perioada 1971—1975.

Vor fi asigurate mijloacele necesare pentru **dezvoltarea bazei materiale a culturii**, prin construirea de noi edificii și îmbunătățirea dotării tehnice a celor existente. Se vor extinde programele de radio și televiziune; în anul 1980 acoperirea teritoriului țării cu programul II de televiziune va fi de circa 50 la sută față de 13 la sută în prezent, luîndu-se măsuri pentru ridicarea calității emisiunilor și buna lor recepționare pe întregul teritoriu.

*

Realizarea obiectivelor și sarcinilor prevăzute în cincinalul 1976—1980 va duce la o creștere substanțială a potențialului economic, științific și cultural al României, va asigura oamenilor muncii de la orașe și sate condiții superioare de muncă și viață, va contribui la continua înflorire a civilizației socialiste, în folosul omului, al întregii societăți.

Înfăptuirea obiectivelor cincinalului va marca un pas important în edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate, în înaintarea spre comunism.

II

LINIILE DIRECTOARE ALE DEZVOLTĂRII ECONOMICE ŞI SOCIALE A ROMÂNIEI PÎNĂ ÎN ANUL 1990

Strategia creşterii forţelor de producţie în perioada pînă în 1990 va urmări făurirea unei structuri moderne şi eficiente a întregii economii, valorificarea cît mai înaltă a resurselor materiale şi a forţei de muncă ale ţării.

Economia se va dezvolta încorporînd cele mai înaintate cuceriri ale ştiinţei naţionale şi mondiale ; se va generaliza organizarea ştiinţifică a muncii, contribuind substanţial la sporirea accentuată a producţiei şi productivităţii muncii. Se va perfecţiona în continuare conducerea planificată a vieţii economico-sociale, astfel ca, pe baza planului naţional unic, toate energiile naţiunii să fie dirijate în direcţii unitare, conform cerinţelor progresului multilateral al societăţii. Dezvoltarea avuţiei materiale şi spirituale a naţiunii noastre va asigura înfăptuirea ţelului suprem al politicii partidului — ridicarea continuă a bunăstării întregului popor. Vor fi aplicate ferm, cu consecvenţă, principiile socialiste în repartiţie şi în raporturile sociale şi, concomitent, vor începe să se afirme în viaţa socială principiile comuniste în repartiţia bunurilor materiale ale societăţii.

1. Dezvoltarea economică şi socială a României se va caracteriza în continuare printr-un puternic dinamism, în 1990 **venitul naţional** va depăşi de 3,5—3,8 ori nivelul

din 1975 ; pînă la sfîrşitul deceniului următor se va ajunge la un venit naţional de 2 500—3 000 dolari pe locuitor, ceea ce va asigura un standard de viaţă ridicat întregului popor.

În vederea atingerii acestui nivel, un obiectiv principal îl vor constitui reducerea substanţială a cheltuielilor materiale de producţie în toate ramurile, valorificarea superioară a materiilor prime, diminuarea consumurilor specifice, modernizarea structurilor economiei ; în produsul social ponderea cheltuielilor materiale va trebui să ajungă la circa 50 la sută în 1990, asigurîndu-se pe întreaga perioadă sporirea mai rapidă a venitului naţional faţă de produsul social.

Factorul hotărîtor al creşterii producţiei materiale va fi ridicarea productivităţii sociale a muncii, care va contribui cu peste 90 la sută din sporul venitului naţional estimat pentru această perioadă. În industrie, productivitatea muncii se va majora de 2,3—2,5 ori faţă de 1975.

2. În centrul politicii economice a partidului se va situa în continuare **dezvoltarea accelerată a industriei**, a cărei producţie va fi în 1990 de 6,5—7,5 ori mai mare decît în 1970. Dezvoltarea industriei va fi orientată spre **valorificarea maximă a resurselor energetice şi de materii prime din ţară**, introducerea de tehnologii moderne şi crearea de noi materiale necesare economiei.

Ca urmare, comparativ cu anul 1975, indicii de valorificare a materiilor prime urmează să crească pînă la sfîrşitul deceniului viitor de peste două ori la laminatele feroase utilizate în construcţia de maşini, de 1,6 ori la chimizarea gazelor naturale, de 1,7 ori la prelucrarea lemnului, de circa două ori la ţesăturile de bumbac, de aproape 1,5 ori în industria de încălţăminte.

Dezvoltarea producţiei de energie electrică — la un nivel de 130—140 miliarde kWh în 1990, în vederea asigurării necesităţilor tuturor ramurilor economiei şi popu-

lației în condiții optime, raționale — se va baza pe extinderea utilizării combustibililor inferiori, folosirea integrală a potențialului hidroenergetic și pe participarea în proporție crescîndă a energiei nucleare.

Din totalul puterii instalate, în 1990, peste 60 la sută o vor reprezenta centralele hidroelectrice și termocentralele pe cărbuni și peste 20 la sută centralele nucleare; o pondere însemnată vor deține centralele pe resurse secundare. Consumul de energie primară și de energie electrică pe un dolar venit național se va reduce continuu, situîndu-se pînă în 1990 la nivelul țărilor avansate din punct de vedere economic.

Producția de oțel va ajunge la 25—27 milioane tone; oțelurile aliate, oțelurile carbon de calitate și slab aliate vor reprezenta în 1990 circa două treimi din producția totală de oțel. În **metalurgia neferoasă** pînă în 1990 producția de aluminiu și aliaje de aluminiu va crește cu 70—80 la sută, cea de cupru — de 4,0—4,5 ori, zinc — cu 40—60 la sută și plumb — de 1,7—1,8 ori; corespunzător nevoilor construcțiilor de mașini, îndeosebi ale electronicii și electrotehnicii, se va dezvolta producția de magneziu, titan, wolfram, siliciu, germaniu și altele, valorificînd cu prioritate resursele interne de materii prime.

Industria chimică se va situa în continuare printre ramurile cu cele mai înalte ritmuri de creștere. Se va dezvolta cu prioritate industria petrochimică, a cărei pondere va reprezenta în 1990 trei sferturi din producția acestei ramuri. Creșteri accentuate se vor realiza la produse cu eficiență superioară, produse de sinteză organică, cauciuc sintetic, fibre și fire chimice, materiale plastice și rășini sintetice, anvelope și articole tehnice din cauciuc. Pentru satisfacerea superioară a nevoilor agriculturii, producția de îngrășăminte chimice va spori în 1990 de aproape trei ori față de 1975; vor fi acoperite necesitățile interne de antidăunători și biostimulatori.

Construcția de mașini va cunoaște, în continuare, dezvoltarea cea mai rapidă, înregistrînd în perioada 1981—1990 un ritm mediu anual de creștere de 9,5—11 la sută. Această ramură va fi orientată cu consecvență spre realizarea unei game de mașini, utilaje și instalații complexe de înaltă tehnicitate — factor hotărîtor al dezvoltării pe baze moderne a întregii economii, precum și al participării avantajoase a României la specializarea și cooperarea internațională. Industria electronică va reprezenta la sfîrșitul deceniului viitor 16,0—16,5 la sută din producția totală a construcțiilor de mașini; se va dezvolta în ritm susținut producția mijloacelor de calcul și de automatizare, aparatura de măsură și control. Se va extinde în mod considerabil producția mașinilor-unelte agregate, de înaltă productivitate. Va crește, de asemenea, producția mijloacelor de transport de mare capacitate — autovehicule, locomotive, nave, precum și a utilajelor de mare productivitate pentru mecanizarea lucrărilor agricole și de construcții-montaj.

Schimbarea calitativă a structurii industriei românești va fi ilustrată pregnant de faptul că ponderea chimiei și construcțiilor de mașini va spori în totalul producției industriale de la circa 44 la sută în 1975, la 55—60 la sută în 1990.

Industria lemnului urmează să valorifice superior masa lemnoasă, majorînd și diversificînd continuu producția pe seama ridicării gradului de prelucrare industrială a lemnului, inclusiv a deșeurilor; în condițiile menținerii practic constante a masei lemnoase exploatate anual, producția acestei ramuri va crește de 1,7—1,8 ori. În **industria materialelor de construcții**, printr-o prelucrare avansată a materiilor prime existente în țară se va asigura o gamă largă de produse necesare programului de investiții și modernizării construcțiilor. Producția de ciment va atinge 25—28 milioane tone în 1990; comparativ cu

1975 se va majora de 3—4 ori producţia la prefabricate din beton, de peste 4,5 ori la materiale de construcţii din mase plastice.

Dezvoltarea **industriei bunurilor de consum nealimentare** va satisface în mod optim necesităţile de consum ale populaţiei, printr-o largă diversificare a producţiei şi ridicare a calităţii acesteia. În perioada 1976—1990 se va realiza o creştere de 2,5—2,7 ori a produselor tricotate, de 3,0—3,2 ori a confecţiilor textile, de circa două ori a producţiei de încălţăminte. Producţii sporite, în sortimente variate şi de calitate superioară, urmează a se realiza şi în domeniul articolelor de sticlă, cristal, porţelan, faianţă. Se va dezvolta în ritmuri ridicate producţia bunurilor de folosinţă îndelungată — aparate de radio, televizoare, autoturisme, frigidere, maşini de spălat rufe şi alte aparate electrocasnice.

În **industria alimentară** atenţia principală va fi acordată prelucrării superioare a produselor agricole pentru deplina satisfacere a cerinţelor de alimentaţie raţională ale populaţiei. În anul 1990 se va realiza o producţie mai mare decît în 1975 de 2,8—3,1 ori la carne, de 3,0—3,3 ori la peşte, de 3,5—3,8 ori la lapte şi de 1,8—2 ori la zahăr; va creşte, de asemenea, în mod substanţial producţia de ulei, conserve de fructe şi legume, bere. Se va avea în vedere o diversificare accentuată a producţiei şi realizarea unui mare număr de sortimente noi, îndeosebi produse dietetice şi pentru copii, produse concentrate, deshidratate, sterilizate şi congelate.

3. Un element esenţial al creşterii economice îl va constitui **dezvoltarea intensivă a agriculturii**. Se va urmări în mod deosebit valorificarea optimă a importantelor rezerve existente în această ramură de bază a economiei. Producţia globală agricolă (medie anuală) în perioada

1986—1990 va fi de 1,5—1,8 ori mai mare decît media anuală a perioadei 1971—1975.

Se va accelera procesul de creştere intensivă a producţiei prin dezvoltarea şi modernizarea bazei tehnico-materiale a agriculturii. Va fi realizată generalizarea mecanizării complexe, atît la cultura plantelor, în legumicultură, cît şi în zootehnie, asigurîndu-se sistemele de maşini agricole optime şi, totodată, înzestrarea cu tractoare de puteri unitare mari. Se vor asigura îngrăşăminte — 300—325 kg (substanţă activă) la hectar — şi alte produse chimice necesare la nivelul exigenţelor agrotehnicii moderne. Suprafaţa amenajată pentru irigaţii va ajunge în 1990 la circa 5 milioane hectare; se vor executa totodată lucrări de indiguiri, desecări şi de combatere a eroziunii solului pe 65—70 la sută din suprafeţele care necesită astfel de lucrări.

Producţia de cereale va continua să ocupe locul principal în producţia vegetală, urmînd să ajungă la 28—30 milioane tone în 1990; recoltele la hectar se estimează să ajungă la peste 3 700 kg la grîu şi 5 300—5 800 kg la porumb. Totodată, se va acorda o atenţie deosebită cultivării sfeclei de zahăr, florii-soarelui şi altor **plante tehnice**, precum şi asigurării cu fibre de in şi cînepă a industriei uşoare. Producţia de **legume, fructe şi struguri** va spori în continuare pe calea creşterii substanţiale a randamentelor şi introducerii de soiuri de mare productivitate. Pînă la sfîrşitul deceniului viitor urmează să se realizeze producţii medii la hectar de 2 300—2 400 kg floarea-soarelui, 42—45 tone sfeclă de zahăr, 5,8—6,0 tone in pentru fibră, 23—24 tone legume de cîmp.

Se va pune **un accent deosebit pe dezvoltarea zootehniei**, a cărei pondere va ajunge, în 1990, la aproape 50 la sută din totalul producţiei agricole. În acest scop, în 1990 efectivele de animale urmează să ajungă la 10—11 milioane bovine, 18—20 milioane porcine, 20—22 milioane

ovine şi caprine, dezvoltîndu-se în acelaşi timp şi sectorul avicol, potrivit cerinţelor sporite ale consumului de carne, lapte şi ouă ale populaţiei. Producţia medie la lapte de vacă se estimează a fi în 1990 de 3 200—3 400 litri, iar producţia medie de lînă de 4,5—4,7 kg.

Va creşte producţia de **furaje**, amenajîndu-se corespunzător suprafeţele cultivate şi păşunile naturale.

În **silvicultură** se va intensifica împădurirea cu soiuri repede crescătoare a suprafeţelor favorabile acestor plantaţii ; de asemenea, vor fi plantate toate terenurile inapte pentru cultura plantelor, pomicultură şi viticultură, precum şi toate terenurile greu accesibile din perimetrul fondului forestier şi din alte zone. Urmărindu-se întreţinerea cu deosebită grijă a fondului forestier, se va asigura regenerarea masei lemnoase în ritmul exploatării.

Se va pune în aplicare un vast program de **gospodărire raţională a apelor**, pentru a se asigura — prin lucrări de îndiguiri şi crearea de lacuri de acumulare — nevoile de alimentare cu apă a populaţiei, industriei şi agriculturii, precum şi dezvoltarea pisciculturii şi transportului fluvial, în condiţiile conservării calităţii apelor pe întreaga reţea hidrologică.

Ca rezultat al modernizării bazei tehnico-materiale — prin generalizarea mecanizării complexe, intensificarea procesului de chimizare, realizarea programului de amenajări funciare pe întregul teritoriu — precum şi al creşterii nivelului de pregătire a tuturor lucrătorilor din agricultură, se va accentua procesul de transformare a muncii agricole într-o variantă a muncii industriale.

Se vor aplica cu stricteţe, într-o viziune de largă perspectivă, **măsuri de protecţie a mediului ambiant**, de conservare a frumuseţilor naturale ale patriei, important patrimoniu naţional.

4. În ramura **transporturilor şi telecomunicaţiilor**, corespunzător dezvoltării economiei în ansamblu, volumul

traficului intern de mărfuri va creşte în 1990 de două ori şi al celui maritim de 12—13 ori faţă de 1975 ; volumul prestaţiilor de poştă şi telecomunicaţii va spori de circa două ori şi jumătate. Se va realiza un sistem unitar şi coordonat de transporturi, în condiţii calitative superioare şi cu eficienţă sporită.

Calea ferată va continua să rămînă principalul mijloc de transport de mărfuri, transportul rutier — dotat cu autovehicule de mare capacitate — urmînd să asigure deplasarea mărfurilor pe distanţe relativ scurte şi în zone inadecvate altor mijloace. În cadrul traficului intern, o dezvoltare în ritm mai ridicat va cunoaşte transportul fluvial, care va prelua cea mai mare parte a transporturilor paralele cu Dunărea. În cadrul transportului maritim va spori participarea flotei proprii la circa 75—80 la sută din volumul mărfurilor care fac obiectul comerţului exterior ; capacitatea flotei maritime de mărfuri va ajunge la aproximativ 11 milioane tdw. La dotarea flotei maritime se va urmări creşterea capacităţii unitare a navelor, utilizarea crescîndă a navelor port-conteinere şi port-şlepuri, în vederea reducerii şi eliminării transbordării mărfurilor.

5. **Repartizarea judicioasă a venitului naţional** pentru consum şi dezvoltare va reprezenta în continuare una din preocupările principale ale politicii economice a Partidului Comunist Român. O cotă de 68—70 la sută din venitul naţional va fi destinată **fondului de consum**, iar 30—32 la sută va fi repartizată pentru **fondul naţional de dezvoltare economico-socială**. Acest raport va permite construirea unei puternice baze tehnico-materiale a societăţii, ceea ce va asigura creşterea continuă a nivelului de viaţă al tuturor oamenilor muncii.

La stabilirea fondului naţional de dezvoltare se are în vedere ca volumul investiţiilor pe economie să crească în perioada 1981—1990 de peste două ori faţă de perioada 1971—1980. Ponderea hotărîtoare a investiţiilor va con-

tinua să fie orientată spre ramurile principale ale producției materiale și, în cadrul acestora, spre industrie — căreia urmează să i se aloce, în perioada 1981—1990, 55—58 la sută din investiții. În dotarea industriei se va ține seama de folosirea intensivă a capacităților și spațiilor de producție. Investițiile în agricultură vor fi în perioada 1981—1990 de 1,7—1,9 ori mai mari față de deceniul anterior, asigurîndu-se dezvoltarea bazei tehnico-materiale a acestei ramuri, realizarea unor ample lucrări de irigații, îndiguiri și desecări, crearea unor importante capacități destinate zootehniei. Fonduri sporite se vor aloca, de asemenea, pentru dezvoltarea activității de cercetare, înzestrarea economiei cu tehnica electronică de calcul ; dotarea superioară a transporturilor și telecomunicațiilor, modernizarea și extinderea rețelelor de drumuri, căi ferate și canale ; construcția de locuințe și construcții edilitar-gospodărești la orașe și sate.

6. Dezvoltarea economiei se va realiza în continuare printr-o **creștere echilibrată a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării**, urmărindu-se ca prin amplasarea noilor obiective industriale să se asigure progresul economico-social al tuturor județelor și zonelor. Concomitent cu dezvoltarea industriei, agriculturii, transporturilor, în toate județele se va asigura extinderea rețelei comerciale, a bazei materiale a învățămîntului, ocrotirii sănătății, culturii și lărgirea spațiului locativ, în cadrul general al programului de sistematizare a orașelor și satelor. La orașe se va urmări asigurarea unei densități optime a clădirilor, organizarea construcțiilor în complexe dotate armonios pentru satisfacerea în bune condiții a necesităților populației, iar la sate concentrarea în centre comunale puternice, cu o bază materială corespunzătoare activităților economice și social-culturale. Pînă în 1990 se vor crea 300—400 noi centre orășenești, urmărindu-se ca așezările urbane să formeze centre de gravitație și de polarizare

pentru zonele rurale înconjurătoare. În viitorul deceniu, rețeaua de orașe și localități cu caracter urban va cuprinde un număr de locuitori de două ori mai mare decît în 1970, realizîndu-se pași înainte pe calea reducerii deosebirilor esențiale dintre sat și oraș.

7. Ritmul și schimbările structurale în dezvoltarea economică în perioada 1981—1990 necesită în continuare **creșterea substanțială a aportului cercetării științifice**, al creației tehnice naționale la progresul întregii societăți. Partidul nostru pornește de la considerentul că știința constituie factorul primordial al progresului contemporan și că societatea socialistă multilateral dezvoltată poate fi realizată numai pe baza celor mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii.

Cercetarea științifică va trebui să devanseze permanent dezvoltarea producției, concentrîndu-se spre soluționarea problemelor ce decurg din orientările majore ale creșterii economico-sociale : valorificarea superioară a potențialului național de resurse naturale, punerea în valoare de noi surse de energie, modernizarea tehnologiilor în pas cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, accelerarea procesului de mecanizare și automatizare a producției, crearea de substanțe și materiale noi, de valoare economică ridicată.

Cercetarea științifică va aborda noi probleme ale cunoașterii, va juca un rol tot mai mare în transformarea naturii și societății în folosul omului, va participa la eforturile desfășurate pe plan internațional pentru descoperirea de noi mijloace de îmbunătățire a vieții umane, de ridicare a gradului de civilizație a societății omenești.

8. O atenție deosebită va fi acordată realizării **programului de instruire și de ridicare a nivelului de cunoștințe al întregii populații** — factor esențial pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate. După 1980 va fi generalizată cea de-a doua treaptă a liceului ; se va ex-

tinde în continuare învățămîntul superior; se vor dezvolta corespunzător spațiile necesare învățămîntului de toate gradele. Școala se va perfecționa continuu în pas cu cerințele societății, pe linia pregătirii generale tehnico-științifice și participării elevilor și studenților, împreună cu cadrele didactice, la activitatea productivă și de cercetare. Se va dezvolta sistemul național de perfecționare a pregătirii profesionale a tuturor oamenilor muncii, în concordanță cu cerințele progresului tehnico-științific. Schimbările ce vor interveni în activitatea de producție, concomitent cu ridicarea nivelului de pregătire și de cultură al întregii populații, vor determina reducerea continuă a deosebirilor esențiale dintre munca fizică și cea intelectuală.

9. Dezvoltarea economiei noastre va fi înfăptuită în condițiile unei **participări tot mai intense la diviziunea internațională a muncii, la schimburile comerciale și cooperarea economică pe plan mondial.** Volumul comerțului exterior va crește de peste trei ori în 1990 față de 1975, extinzîndu-se permanent acțiunile de cooperare în producție cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare din Asia, Africa și America Latină, precum și cu celelalte țări, fără deosebire de sistem social. În cadrul exportului, se va majora ponderea produselor industriale, în special a mașinilor și utilajelor.

Dezvoltarea prevăzută va asigura o balanță comercială excedentară, ceea ce va înlesni desfășurarea schimburilor și cooperării noastre economice internaționale, participarea pe piața mondială cu un export sporit de mașini și utilaje pe credit, realizarea unei balanțe de plăți echilibrate și crearea condițiilor pentru trecerea la convertibilitatea monedei naționale. Întreaga politică de comerț exterior și cooperarea economică internațională vor urmări asigurarea unui loc tot mai avantajos României în diviziunea mondială a muncii.

10. Pe baza sporirii venitului național și a fondului de consum, **nivelul de trai material și cultural al populației va înregistra o creștere susținută.** Veniturile reale totale pe locuitor se vor mări de 3—3,5 ori față de 1970. Retribuirea după muncă va constitui, în continuare, elementul hotărîtor al ridicării nivelului de trai al populației; se vor lua măsuri ca retribuția reală să fie în 1990 de 1,7—1,9 ori mai mare decît în 1975, păstrîndu-se practic raportul de 1 la 6 între retribuția minimă și cea maximă. Se va asigura un raport just între veniturile reale ale țărănimii și retribuția reală a oamenilor muncii de la orașe.

Fondurile sociale de consum urmează să reprezinte, spre sfîrșitul deceniului următor, 30—32 la sută din totalul veniturilor populației, majorîndu-se toate categoriile de pensii, precum și alocația pentru copii, cheltuielile social-culturale ale statului.

Corespunzător creșterii veniturilor populației, desfacerile de mărfuri vor spori într-un ritm anual de 7,5—8,5 la sută. Se va asigura îmbunătățirea consumurilor alimentare pe baza normelor fiziologice optime; se estimează o creștere a consumului pe locuitor în perioada 1976—1990 cu 50—60 la sută la carne, 80—90 la sută la pește, 35—40 la sută la lapte, 55—70 la sută la fructe. De asemenea, se va urmări satisfacerea necesităților raționale de îmbrăcăminte și încălțăminte, majorîndu-se consumul pe locuitor cu 70—90 la sută la țesături textile (inclusiv confecții) și 45—55 la sută la încălțăminte. Înzestrarea populației cu bunuri de folosință îndelungată va crește în aceeași perioadă de 2—2,2 ori la aparate de radio, televizoare, frigidere, mașini de spălat rufe și de 3,5—4 ori la autoturisme.

Volumul prestațiilor de servicii va crește într-un ritm de 10—11 la sută anual, în concordanță cu cerințele vieții

moderne; se vor dezvolta cu precădere serviciile menite să ușureze munca femeilor în gospodăria casnică.

Pe baza creșterii productivității muncii în toate ramurile de activitate, săptămîna de lucru va fi redusă la 40—42 ore pînă la sfîrșitul deceniului următor, concomitent cu crearea condițiilor optime pentru utilizarea timpului liber.

În domeniul ocrotirii sănătății se va asigura atît perfecționarea asistenței preventive, cît și îmbunătățirea condițiilor de îngrijire în unitățile spitalicești, prin sporirea numărului de medici, dezvoltarea rețelei sanitare. O atenție specială se va acorda măsurilor de ocrotire a mamei și copilului, sporindu-se apreciabil numărul de creșe, cămine și grădinițe de copii.

Se va asigura baza materială necesară lărgirii orizontului cultural și artistic al tuturor cetățenilor, dezvoltării culturii fizice și sportului de masă. În perioada 1976—1990 se vor construi 2,5—3,0 milioane apartamente, sporind ponderea apartamentelor noi de 3—4 camere și majorîndu-se suprafața utilă pe fiecare apartament; se va rezolva astfel, în linii generale, problema locuințelor.

Noile spații locative, dotările cu construcții social-culturale, cu parcuri de odihnă și recreație, creșterea nivelului echipărilor tehnice edilitare — alimentări cu apă, canalizare, rețea de străzi modernizate, transportul în comun — vor transforma radical înfățișarea orașelor și satelor noastre.

11. Dezvoltarea prevăzută va fi însoțită de adînci schimbări calitative în **structura socială a țării**. Se estimează că, datorită măsurilor de creștere a natalității, de întărire a familiei și de ocrotire a mamei și copilului, în 1990 România va avea o populație de circa 25 milioane locuitori. Numărul de persoane ocupate în activitatea economico-socială va fi de peste 11 milioane. Clasa muncitoare va reprezenta, în 1990, partea covîrșitoare a populației țării. Forța de muncă ocupată în agricultură se va reduce în continuare, ajungînd, în 1990, la 12—15 la sută din totalul populației ocupate. Se vor lărgi rîndurile intelectualității, îndeosebi ale celei tehnice.

Ca rezultat al dezvoltării pe baze moderne atît a industriei, cît și a agriculturii și celorlalte ramuri, al introducerii mijloacelor de mecanizare și automatizare a producției, al ridicării nivelului general de pregătire a populației, se va desfășura pe scară crescîndă procesul de ștergere treptată a deosebirilor esențiale dintre sat și oraș, dintre munca fizică și intelectuală, accentuîndu-se omogenizarea societății.

*

Realizarea programului Partidului Comunist Român de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism — expresie a intereselor și năzuințelor profunde ale națiunii noastre socialiste — va fi rodul activității conștiente a întregului popor, făuritor al propriului său destin. Aceasta presupune ridicarea pe un plan superior a activității politice, ideologice și educative, de formare a omului nou, îmbunătățirea continuă a organizării unitare și conducerii științifice a tuturor domeniilor de activitate, adîncirea democrației socialiste, participarea activă a tuturor oamenilor muncii la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe, întărirea rolului Partidului Comunist Român de forță politică conducătoare a întregii societăți.

În realizarea obiectivelor stabilite de programul partidului, un pas hotărîtor îl reprezintă cincinalul 1976—1980. Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român își exprimă convingerea fermă că clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, toți oamenii muncii, fără deosebire de

naționalitate, își vor pune întreaga capacitate de muncă și creație în slujba înfăptuirii politicii marxist-leniniste a partidului. Prin îndeplinirea cu succes a obiectivelor stabilite, poporul român va asigura înflorirea tot mai puternică a patriei sale socialiste, contribuind, totodată, la afirmarea superiorității socialismului pe arena internațională, la consolidarea forțelor păcii și progresului social în lumea contemporană.

CUPRINS

Apărut — decembrie 1974

Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"
Piața Scînteii nr. 1 — București
Republica Socialistă România